

Брюксел, 19 октомври 2018 г.
(OR. en)

Междуетноститутуционално досие:
2018/0358(NLE)

13315/18
ADD 1

WTO 267
SERVICES 65
FDI 43
COASI 252

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-н Jordi AYET PUIGARNAU, директор
Дата на получаване:	19 октомври 2018 г.
До:	Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2018) 693 final - ANNEX 1
Относно:	ПРИЛОЖЕНИЕ към предложение за Решение на Съвета за сключване, от името на Европейския съюз, на Споразумението за защита на инвестициите между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Социалистическа република Виетнам, от друга страна

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2018) 693 final - ANNEX 1.

Приложение: COM(2018) 693 final - ANNEX 1

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 17.10.2018 г.
COM(2018) 693 final

ANNEX 1

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

предложение за Решение на Съвета

за сключване, от името на Европейския съюз, на Споразумението за защита на инвестициите между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Социалистическа република Виетнам, от друга страна

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА ЗАЩИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ
МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ
И НЕГОВИТЕ ДЪРЖАВИ ЧЛЕНКИ, ОТ ЕДНА СТРАНА,
И СОЦИАЛИСТИЧЕСКА РЕПУБЛИКА ВЬЕТНАМ
ОТ ДРУГА СТРАНА,

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ,

наричан по-долу „Съюзът“,

КРАЛСТВО БЕЛГИЯ,

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ,

ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА,

КРАЛСТВО ДАНИЯ,

ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ,

РЕПУБЛИКА ЕСТОНИЯ,

ИРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА ХЪРВАТИЯ,

РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ,

КРАЛСТВО ИСПАНИЯ,

ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА,

ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА КИПЪР,

РЕПУБЛИКА ЛАТВИЯ,

РЕПУБЛИКА ЛИТВА,

ВЕЛИКОТО ХЕРЦОГСТВО ЛЮКСЕМБУРГ,

УНГАРИЯ,

РЕПУБЛИКА МАЛТА,

КРАЛСТВО НИДЕРЛАНДИЯ,

РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,

РЕПУБЛИКА ПОЛША,

ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,

РУМЪНИЯ,

РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЯ,

СЛОВАШКАТА РЕПУБЛИКА,

РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ,

КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ и

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ,

от една страна, наричани заедно по-долу „ЕС като страна по споразумението“, и

СОЦИАЛИСТИЧЕСКА РЕПУБЛИКА ВИЕТНАМ,

от друга страна, наричана по-долу „Виетнам“,

по-долу наричани заедно „страните“,

КАТО ОТЧИТАТ своето дългогодишно и стабилно партньорство, основано на общите принципи и ценности, залегнали в *Рамковото споразумение за всестранно партньорство и сътрудничество между Европейски съюз и неговите държави членки, от една страна, и Социалистическа република Виетнам, от друга страна*, подписано на 27 юни 2012 г. в Брюксел (наричано по-долу „Споразумението за партньорство и сътрудничество“), както и важността на икономическите, търговските и инвестиционните връзки между двете страни, отразени също така в *Споразумението за свободна търговия между Европейския съюз и Социалистическа република Виетнам* (наричано по-долу „Споразумението за свободна търговия“);

КАТО ЖЕЛАЯТ още повече да укрепят икономическите връзки помежду си като част от съвкупните отношения между двете страни и в съзвучие с тези отношения, и като са убедени, че настоящото споразумение ще създаде нова конюнктура, благоприятстваща развитието на инвестициите между тях;

КАТО ПРИЗНАВАТ, че настоящото споразумение ще допълни и насърчи усилията за икономическа интеграция в регионален мащаб;

РЕШЕНИ да укрепят икономическите, търговските и инвестиционните връзки помежду си в съответствие с целта за устойчиво развитие — в неговото икономическо, социално и екологично измерение — и да насърчават инвестициите в рамките на настоящото споразумение по такъв начин, че да се постигнат високи равнища на опазване на околната среда и защита на труда, и при зачитане на относимите международно признати стандарти и споразумения;

КАТО ЖЕЛАЯТ да повишат жизненото равнище, да насърчат икономическия растеж и стабилност, да създадат нови възможности за заетост и да подобрят общото благосъстояние, и за тази цел потвърждават отново своя ангажимент за насърчаване на инвестициите;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ отново своя ангажимент към принципите на устойчивото развитие, залегнали в Споразумението за свободна търговия;

КАТО ПРИЗНАВАТ значението на прозрачността, както е отразено в поетите от тях ангажименти в Споразумението за свободна търговия;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ отново ангажимента си за спазване на *Устава на Организацията на обединените нации*, подписан на 26 юни 1945 г. в Сан Франциско, и като имат предвид принципите, залегнали във *Всеобщата декларация за правата на човека*, приета от Общото събрание на Организацията на обединените нации на 10 декември 1948 г.;

КАТО СЕ ОСНОВАВАТ на съответните права и задължения, произтичащи за тях от *Маракейското споразумение за създаване на Световната търговска организация*, подписано в Маракеш на 15 април 1994 г. (наричано по-долу „Споразумението за СТО“), и от други многостранни, регионални и двустранни споразумения и договорености, по които те са страни, и по-специално Споразумението за свободна търговия;

КАТО ЖЕЛАЯТ да насърчат конкурентоспособността на своите предприятия, осигурявайки им предвидима правна уредба за техните инвестиционни отношения,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ГЛАВА 1

ЦЕЛИ И ОБЩИ ОПРЕДЕЛЕНИЯ

ЧЛЕН 1.1

Цел

Целта на настоящото споразумение е подобряване на инвестиционните отношения между страните в съответствие с разпоредбите на настоящото споразумение.

ЧЛЕН 1.2

Определения

За целите на настоящото споразумение:

- а) „физическо лице от една от страните“ означава, в случая на ЕС като страна по споразумението — гражданин на една от държавите — членки на Съюза, в съответствие с вътрешните закони¹ и подзаконови нормативни актове, а в случая на Виетнам — гражданин на Виетнам в съответствие с неговите вътрешни закони и подзаконови нормативни актове;

¹ Понятието „физическо лице“ включва физическите лица с постоянно пребиваване в Латвия, които не са граждани на Латвия или която и да е друга държава, но имат право по силата на законовите и подзаконовите нормативни актове на Латвия да получат паспорт на лице без гражданство (паспорт на чужденец).

- б) „правно образувание“ означава всеки правен субект, надлежно учреден или организиран по друг начин съгласно приложимото законодателство с цел печалба или с друга цел, частна или държавна собственост, включително корпорация, обединение, съдружие, съвместно предприятие, еднолично предприятие или сдружение;
- в) „правно образувание от една от страните“ означава правно образувание от ЕС като страна по споразумението или правно образувание от Виетнам, учредено в съответствие с вътрешните закони и подзаконови нормативни актове съответно на държава — членка на Съюза, или на Виетнам, и което упражнява съществена стопанска дейност¹ на територията съответно на Съюза или на Виетнам;

дадено правно образувание е:

- і) „притежавано“ от физическо лице или правно образувание от една от страните, ако над 50 процента от дяловото участие в него е действителна собственост съответно на лица от ЕС като страна по споразумението или от Виетнам; или

¹ В съответствие със своята нотификация на Договора за създаване на Европейската общност пред Световната търговска организация (WT/REG39/1) Съюзът и неговите държави членки споделят разбирането, че понятието „ефективна и непрекъсната връзка“ с икономиката на Съюза, залегнало в член 54 от Договора за функционирането на Европейския съюз, е равностойно на понятието за „съществена стопанска дейност“. Съответно за правно образувание, което е учредено в съответствие със законовите и подзаконовите нормативни актове на Виетнам и което има само седалище или централно управление на територията на Виетнам, Съюзът и неговите държави членки предоставят благоприятното третиране съгласно настоящото споразумение само ако това правно образувание има ефективна и непрекъсната връзка с икономиката на Виетнам.

- ii) „контролирано“ от физическо лице или правно образувание от една от страните, ако лицата съответно от ЕС като страна по споразумението или от Виетнам имат правомощия да назначават мнозинството от неговите директори или по друг начин да оказват законосъобразно влияние върху неговите действия;
- г) „услуги и други дейности, извършвани в процеса на упражняване на държавна власт“ означава услуги или дейности, които не се извършват нито на търговска основа, нито в конкуренция с един или повече икономически оператори;
- д) „стопански дейности“ включва дейности от промишлен, търговски, професионален характер и занаятчийски дейности, но не включва услуги или дейности, извършвани в процеса на упражняване на държавна власт;
- е) „експлоатация“ означава, по отношение на дадена инвестиция, извършването, управлението, поддържането, използването, владееенето, продажбата или други форми на разполагане с инвестицията¹;
- ж) „мерки, приети или запазени от една от страните“ означава мерки, приети от:
 - i) централни, регионални или местни органи на управление; както и
 - ii) неправителствени организации, изпълняващи правомощия, делегирани им от централни, регионални или местни органи на управление;

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че това не включва дейности, извършвани към момента, в който в съответствие с приложимите законови и подзаконовни нормативни актове приключват процедурите, изисквани за осъществяване на инвестицията, или преди този момент.

- 3) „инвестиция“ означава всеки вид актив, притежаван или контролиран, пряко или непряко, от инвеститор от една от страните на територията¹ на другата страна, който има характеристиките на инвестиция, включително характеристики като осигуряване на капитал или други ресурси, очаквания за приход или печалба, поемането на риск и определен срок; Инвестициите могат да приемат някоя от следните форми:
- i) материално или нематериално, движимо или недвижимо имущество, както и всякакви други имуществени права, като например лизинги, ипотеки, права върху чуждо имущество и залози;
 - ii) предприятие², както и акции, дялове и други форми на капиталово участие в дадено предприятие, включително произтичащи от тях права;
 - iii) облигации, заеми и други дългови инструменти, включително произтичащи от тях права;
 - iv) договори за строителство до ключ и други договори за строителство, управление, производство, концесиониране, поделение на приходите и други подобни договори;

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че територията на някоя от страните включва нейната изключителна икономическа зона и континенталния шелф съгласно предвиденото в *Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право*, сключена в Монтего Бей на 10 декември 1982 г. (наричана по-долу „Конвенцията по морско право“).

² За целите на определението на „инвестиция“, понятието „предприятие“ не включва представителство. От съображения за правна сигурност се уточнява, че установяването на представителство на територията на една от страните не може само по себе си да се счита за инвестиция.

- v) парични искиове или искиове по отношение на други активи или изпълнението на всякакъв вид договорни задължения с икономическа стойност¹; както и
- vi) права върху интелектуалната собственост² и търговска репутация;

доходи, които се инвестират, се считат за инвестиции, при условие че имат характеристиките на инвестиция и всяка промяна на формата, под която са инвестирани или реинвестирани активите, не засяга разглеждането им като инвестиции, доколкото те запазват характеристиките на инвестиция;

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че паричните искиове не включват паричните искиове, които произтичат единствено от търговски договори за продажба на стоки или услуги, осъществявана от физическо лице или правно образувание на територията на една от страните на физическо лице или правно образувание на територията на другата страна, или от финансирането на такъв договор, различен от заем, попадащ в обхвата на подточка (iii), или свързани с това заповед, решение или арбитражно решение.

² За целите на настоящото споразумение правата върху интелектуалната собственост се отнасят най-малко до всички категории интелектуална собственост, които са посочени в раздели от 1—7 на част II от Споразумението ТРИПС, а именно:

- а) авторско право и свързаните с него права;
- б) марки;
- в) географски означения;
- г) промишлени дизайни;
- д) патентни права;
- е) дизайн на разположението (топографии) на интегрални схеми;
- ж) защита на неразгласената информация, както и
- з) растителни сортове.

- и) „инвеститор от една от страните“ означава физическо лице или правно образувание от едната страна, което е направило инвестиция на територията на другата страна;
- й) „доходи“ означава всички суми, получени или произтичащи от инвестиция или реинвестиция, включително печалби, дивиденди, капиталови печалби, авторски и лицензионни възнаграждения, лихва, плащания във връзка с права върху интелектуалната собственост, плащания в натура и всякакъв друг вид законен приход;
- к) „мярка“ означава всяка мярка, приета от някоя от страните, независимо дали под формата на закон, подзаконов нормативен акт, предписание, процедура, решение, административно действие или под каквато и да било друга форма;
- л) „лице“ означава физическо или юридическо лице;
- м) „трета държава“ означава държава или територия извън обхвата на териториалното прилагане на настоящото споразумение, определен в член 4.22 (Териториално приложение);
- н) „ЕС като страна по споразумението“ означава Съюзът или неговите държави членки, или Съюзът и неговите държави членки в съответните им области на компетентност, произтичащи от Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз;
- о) „страна“ означава ЕС като страна по споразумението или Виетнам;

- п) „вътрешен“ означава по отношение на законодателството, правото или законовите и подзаконовите нормативни актове съответно на Съюза и на неговите държави членки¹ и на Виетнам — законодателството, правото или законовите и подзаконовите нормативни актове на централно, регионално или местно равнище, както и
- р) „попадаща в обхвата инвестиция“ означава инвестиция от инвеститор на една от страните на територията на другата страна, съществуваща към датата на влизане в сила на настоящото споразумение или направена или придобита след това, която е била извършена в съответствие с приложимите закони и подзаконови нормативни актове на другата страна.

ГЛАВА 2

ЗАЩИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

ЧЛЕН 2.1

Приложно поле

1. Настоящата глава се прилага по отношение на:
 - а) попадаща в обхвата инвестиция; и
 - б) инвеститорите от една от страните по отношение на експлоатацията на тяхната попадаща в обхвата инвестиция.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че вътрешните закони и подзаконови нормативни актове на държавите — членки на Съюза, включват законовите и подзаконови нормативни актове на Съюза.

2. Член 2.3 (Национално третиране) и член 2.4 (Третиране като най-облагодетелствана нация) не се прилагат за:

- а) аудио-визуални услуги;
- б) добив, производство и преработка¹ на ядрени материали;
- в) производство на оръжия, боеприпаси и военно оборудване или търговия с тях;
- г) национален морски каботажен транспорт²;
- д) услуги в сферата на вътрешния и международния въздушен транспорт, независимо дали редовни или извънредни, както и услуги, пряко свързани с упражняването на търговски права, различни от:
 - и) услуги по ремонт и поддръжка на самолети, по време на които самолетът е изваден от експлоатация;

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че обработката на ядрени материали обхваща всички дейности, включени в *Международната стандартна отраслова класификация на стопанските дейности*, съставена от Статистическата служба на Организацията на обединените нации, Statistical Papers, Series M, N4, ISIC REV 3.1, 2002 код 2330.

² Без да се засяга обхватът от дейности, които представляват каботаж съгласно вътрешните законови и подзаконови нормативни актове, националният морски каботаж по настоящия подраздел обхваща пътническия или товарния транспорт между пристанище или точка, разположени в държава — членка на Съюза, или Виетнам, и друго пристанище или точка, разположени в същата държава — членка на Съюза, или Виетнам, включително върху техния континентален шелф, както е посочено в Конвенцията по морско право, както и трафика, който започва и завършва в едно и също пристанище или точка, разположени в държава — членка на Съюза, или Виетнам.

- ii) продажба и маркетинг на въздушнотранспортни услуги,
- iii) услуги, свързани с компютърните системи за резервация;
- iv) услуги по наземно обслужване; както и
- v) услуги по експлоатацията на летище;

както и

- e) услуги и други дейности, извършвани в процеса на упражняване на държавна власт.

3. Член 2.3 (Национално третиране) и член 2.4 (Третиране като най-облагодетелствана нация) не се прилагат за субсидии, отпуснати от страните¹.

4. Настоящата глава не се прилага по отношение на съответните системи за социална сигурност на страните или по отношение на дейности на територията на всяка от страните, които са свързани, дори и случайно, с упражняването на официална власт.

¹ В случая на ЕС като страна по споразумението „субсидия“ включва „държавна помощ“ в съответствие с определението в правото на Съюза. За Виетнам „субсидия“ включва инвестиционни стимули и инвестиционна помощ, като например помощ за производствен обект, обучение в областта на човешките ресурси и дейности по укрепване на конкурентоспособността, като например помощ в областта на технологиите, научноизследователската и развойната дейност, правна помощ, пазарна информация и реклама.

5. Настоящата глава не се прилага по отношение на мерки, които засягат физически лица, търсещи достъп до пазара на труда на някоя от страните, нито по отношение на мерките, отнасящи се до гражданството, пребиваването или трудовата заетост с безсрочен характер.

6. С изключение на членове 2.1 (Приложно поле) и 2.2 (Инвестиции и регулаторни мерки и цели), както и на членове 2.5 (Третиране на инвестициите) — 2.9 (Суброгация), никоя от разпоредбите на настоящото споразумение не може да се тълкува като ограничаване на задълженията на страните, произтичащи от глава 9 (Държавни поръчки) от Споразумението за свободна търговия, или като налагане на допълнителни задължения по отношение на държавните поръчки. От съображения за правна сигурност се уточнява, че мерки по отношение на държавните поръчки, които са в съответствие с изискванията на глава 9 (Държавни поръчки) от Споразумението за свободна търговия, не се считат за нарушение на членове 2.1 (Приложно поле) и 2.2 (Инвестиции и регулаторни мерки и цели), както и на членове 2.5 (Третиране на инвестициите) — 2.9 (Суброгация).

ЧЛЕН 2.2

Инвестиции и регулаторни мерки и цели

1. Страните потвърждават отново правото си да приемат регулаторни мерки в рамките на своите територии за постигане на легитимни цели на политиката в области като общественото здраве, сигурността, околната среда или обществения морал, социалната закрила или защитата на потребителите, както и насърчаването и опазването на културното многообразие.

2. От съображения за правна сигурност се уточнява, че настоящата глава не следва да се тълкува като ангажимент на някоя от страните да не променя своята правна и регулаторна уредба, включително по начин, който може да повлияе отрицателно върху извършването на инвестициите или върху очакванията на инвеститора за печалба.
3. От съображения за правна сигурност се уточнява, че при спазване на параграф 4 решението на някоя от страните да не предоставя, подновява или поддържа субсидия или безвъзмездни средства не се счита за нарушение на настоящата глава в следните случаи:
- а) при липса на специфично задължение, поето към инвеститор от другата страна или към попадаща в обхвата инвестиция съгласно законодателни или договорни разпоредби за предоставяне, подновяване или поддържане на такава субсидия или безвъзмездни средства; или
 - б) в съответствие с определени условия, с които е обвързано предоставянето, подновяването или поддържането на субсидията или безвъзмездните средства.
4. От съображения за правна сигурност се уточнява, че никоя от разпоредбите на настоящата глава не следва да се тълкува като възпрепятстваща някоя от страните да преустанови предоставянето на субсидия¹ или да изиска нейното възстановяване, или като изискващо от тази страна да компенсира инвеститора за това, когато това действие е било разпоредено от един от нейните компетентни органи, посочени в приложение 1 (Компетентни органи).

¹ В случая на ЕС като страна по споразумението понятието „субсидия“ включва „държавна помощ“ в съответствие с определението в правото на Съюза. За Виетнам понятието „субсидия“ включва инвестиционни стимули и инвестиционна помощ, като например помощ за производствен обект, обучение в областта на човешките ресурси и дейности по укрепване на конкурентоспособността, като например помощ в областта на технологиите, научноизследователската и развойната дейност, правна помощ, пазарна информация и реклама.

ЧЛЕН 2.3

Национално третиране

1. Всяка страна предоставя на инвеститорите от другата страна и на попадащите в обхвата инвестиции — що се отнася до извършването на попадащите в обхвата инвестиции — третиране, което е не по-малко благоприятно от третирането, което тя предоставя в подобни ситуации на собствените си инвеститори и на техните инвестиции.
2. Независимо от разпоредбите на параграф 1 и, в случая на Виетнам, при изпълнение на приложение 2 (Приложимо за Виетнам освобождаване от изискването за национално третиране), всяка от страните може да приема или да запазва в сила всяка мярка по отношение на експлоатацията на попадаща в обхвата инвестиция, при условие че подобна мярка не е в противоречие с ангажиментите, посочени съответно в приложение 8-А (Списък на специфичните ангажименти на Съюза) или приложение 8-Б (Списък на специфичните ангажименти на Виетнам) към Споразумението за свободна търговия, когато такава мярка:
 - а) е приета на датата на влизане в сила на настоящото споразумение или преди тази дата;
 - б) е посочена в буква а) и се продължава, заменя или изменя след датата на влизане в сила на настоящото споразумение, при условие че след нейното продължаване, замяна или изменение мярката отговаря в същата степен на изискванията на параграф 1, както преди тя да бъде продължена, заменена или изменена; или

- в) е извън обхвата на буква а) или б), при условие че не се прилага по отношение на попадащи в обхвата инвестиции или по начин, който причинява загуба или вреда¹ на такива инвестиции, направени на територията на страната преди датата на влизане в сила на тази мярка.

ЧЛЕН 2.4

Третиране като най-облагодетелствана нация

1. Всяка страна предоставя на инвеститорите от другата страна и на попадащите в обхвата инвестиции — що се отнася до извършването на попадащите в обхвата инвестиции — третиране, което е не по-малко благоприятно от третирането, което тя предоставя в подобни ситуации на инвеститори от трета държава и на техните инвестиции.
2. Разпоредбите на параграф 1 не се прилагат за следните сектори:
 - а) комуникационни услуги, с изключение на пощенските и далекосъобщителните услуги;
 - б) услуги в областта на отдиха, културата и спорта;

¹ За целите на настоящата буква страните приемат, че ако някоя от страните е осигурила разумен преходен период за прилагането на дадена мярка или по друг начин се е опитала да смекчи въздействието на мярката върху попадащите в обхвата инвестиции, направени преди датата на влизане в сила на тази мярка, тези фактори ще се вземат предвид при определянето на това, дали мярката причинява загуба или вреда на инвестициите, направени преди датата на нейното влизане в сила.

- в) рибарство и аквакултури;
- г) горско и ловно стопанство; както и
- д) минно дело, включително нефт и природен газ.

3. Разпоредбите на параграф 1 не следва да се тълкуват като задължаващи някоя от страните да предоставя на инвеститорите от другата страна или в полза на попадащи в обхвата инвестиции третиране, предоставено по силата на двустранно, регионално или международно споразумение, влязло в сила преди датата на влизане в сила на настоящото споразумение.

4. Разпоредбите на параграф 1 не следва да се тълкуват като задължаващи някоя от страните да предоставя на инвеститорите от другата страна или на попадащи в обхвата инвестиции:

- а) третиране, предоставено по силата на двустранно, регионално или многостранно споразумение, което включва ангажименти за съществено премахване на всички пречки пред инвестициите между участващите в него страни или изисква сближаване на тяхното законодателство в един или повече икономически сектори¹;
- б) третиране, произтичащо от международно споразумение за избягване на двойното данъчно облагане или друго международно споразумение или договореност, свързани изцяло или предимно с данъчното облагане; или

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че Икономическата общност на АСЕАН попада в обхвата на понятието „регионално споразумение“ по настоящата алинея.

в) третиране, произтичащо от мерки, предвиждащи признаване на квалификации, лицензи или предпазни мерки в съответствие с член VII от *Общото споразумение по търговията с услуги*¹ или неговото приложение относно финансовите услуги.

5. От съображения за правна сигурност се уточнява, че понятието „третиране“ в параграф 1 не включва процедури или механизми за решаване на спорове като тези, включени в раздел Б (Разрешаване на спорове между инвеститори и страните) от глава 3 (Уреждане на спорове), предвидени в други двустранни, регионални или международни споразумения. Задълженията по същество в рамките на такива споразумения сами по себе си не представляват „третиране“ и следователно не могат да бъдат взети предвид при оценяването на евентуално нарушение на настоящия член. Мерките, предприети от една от страните в изпълнение на тези задължения по същество, се считат за „третиране“.

6. Настоящият член се тълкува в съответствие с принципа на *ejusdem generis*².

¹ Както е посочено в приложение 1б към Споразумението от Маракеш за създаване на Световната търговска организация, подписано на 15 април 1994 г.

² От съображения за правна сигурност се уточнява, че настоящият параграф не възпрепятства тълкуването на други разпоредби на настоящото споразумение, когато това е целесъобразно, в съответствие с принципа на *ejusdem generis*.

ЧЛЕН 2.5

Третиране на инвестициите

1. Всяка страна предоставя справедливо и равноправно третиране и пълна защита и сигурност на инвеститорите на другата страна и на попадащите в обхвата инвестиции в съответствие с параграфи 2—7 и приложение 3 (Договореност относно третирането на инвестициите).
2. Дадена страна нарушава задължението за предоставяне на справедливо и равноправно третиране, посочено в параграф 1, ако конкретна мярка или поредица от мерки представлява:
 - а) отказ от правосъдие в рамките на наказателно, гражданско или административно производство;
 - б) съществено нарушение на изискването за справедлив процес в рамките на съдебни и административни производства;
 - в) явна проява на произвол;
 - г) целенасочена дискриминация въз основа на явно неправомерни основания, като пол, раса или религиозни убеждения;
 - д) неправомерно третиране като принуда, злоупотреба с власт или подобно недобросъвестно действие; или
 - е) нарушение на допълнителни елементи на задължението за предоставяне на справедливо и равноправно третиране, приети от страните в съответствие с параграф 3.

3. Третиране, което не е включено в параграф 2, може да представлява нарушение на задължението за справедливо и равноправно третиране, когато страните са се договорили за това в съответствие с процедурите, предвидени в член 4.3 (Изменения).
4. При прилагане на разпоредбите на параграфи 1—3 органът за уреждане на спорове по глава 3 (Уреждане на спорове) може да вземе предвид дали дадена страна е създала у инвеститора от другата страна конкретна представа, за да го подтикне да извърши попадаща в обхвата инвестиция, която представа е породила легитимно очакване и на която инвеститорът е разчитал при вземането на решение да направи или да запази попадащата в обхвата инвестиция, но която впоследствие не е била оправдана от страната.
5. От съображения за правна сигурност се уточнява, че понятието „пълна защита и сигурност“, посочено в параграф 1, се отнася за задълженията на дадена страна да действа по начин, който се приема за разумно необходим за защита на физическата сигурност на инвеститорите и на попадащите в обхвата инвестиции.
6. Когато едната от страните е сключила писмено споразумение с инвеститори от другата страна или във връзка с попадащи в обхвата инвестиции, които отговарят на всички посочени по-долу условия, тази страна не може да нарушава това споразумение чрез упражняване на държавна власт. Условията са следните:
- а) писменото споразумение е сключено и влиза в сила след датата на влизане в сила на настоящото споразумение¹;

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че писмено споразумение, което е сключено и влиза в сила след датата на влизане в сила на настоящото споразумение, не включва подновяване или удължаване на споразумение в съответствие с разпоредбите на първоначалното споразумение, и при същите или по същество същите ред и условия както първоначалното споразумение, което е сключено и влязло в сила преди датата на влизане в сила на настоящото споразумение.

- б) инвеститорът се позовава на писменото споразумение при вземането на решение дали да направи или запази попадаща в обхвата инвестиция, различна от самото писмено споразумение, и нарушаването на писменото споразумение води до действителни вреди на посочената инвестиция;
 - в) писменото споразумение¹ поражда размяна на права и задължения във връзка с посочената инвестиция, които имат обвързваща сила и за двете страни; както и
 - г) писменото споразумение не съдържа клауза за уреждане на спорове между страните по него посредством международен арбитраж.
7. Нарушение на друга разпоредба на настоящото споразумение или на отделно международно споразумение не представлява нарушение на настоящия член.

ЧЛЕН 2.6

Компенсация за загуби

1. На инвеститорите на някоя от страните, чиито попадащи в обхвата инвестиции понесат загуби поради война или друг въоръжен конфликт, революция, извънредно положение в държавата, въстание, бунт или размирици на територията на другата страна, се предоставя третиране от тази друга страна, което е не по-малко благоприятно от третирането, което тази страна предоставя на собствените си инвеститори или на инвеститорите на която и да било друга държава, що се отнася до евентуално възстановяване, обезщетение, компенсация или друг вид уреждане.

¹ Понятието „писмено споразумение“ означава писмено споразумение под формата на един или множество инструменти, сключено от една от страните с инвеститор от другата страна или във връзка с негова инвестиция, което е договорено и се изпълнява от двете страни по него.

2. Без да се засягат разпоредбите на параграф 1, инвеститорите от някоя от страните, които при някое от посочените в параграф 1 обстоятелства са понесли загуби на територията на другата страна, получават незабавно, достатъчно и ефективно възстановяване или компенсация от другата страна, ако загубите са в резултат на:

- а) реквизиране на попадащата в обхвата инвестиция или на част от нея от въоръжените сили или власти на другата страна; или
- б) разрушаване на попадащата в обхвата инвестиция или на част от нея от въоръжените сили или власти на другата страна,

което не се е налагало в конкретната ситуация.

ЧЛЕН 2.7

Отчуждаване

1. Дадена страна не може да национализира или да отчуждава попадащите в обхвата инвестиции на инвеститори от другата страна, било то пряко или непряко, чрез мерки, чийто ефект е еквивалентен на национализация или отчуждаване (наричани по-долу „отчуждаване“), освен:

- а) в името на обществена цел;
- б) съгласно надлежно спазена законна процедура;

в) по недискриминационен начин, както и

г) при изплащане на незабавна, достатъчна и ефективна компенсация.

2. Компенсацията по параграф 1 е в размер, равен на справедливата пазарна стойност на попадащата в обхвата инвестиция непосредствено преди момента на отчуждаването или непосредствено преди предстоящото отчуждаване да стане обществено достояние, в зависимост от това кое обстоятелство е настъпило по-рано, плюс лихва при разумен лихвен процент, определен на търговска основа и начисляван от датата на отчуждаването до датата на плащането. Тази компенсация трябва да може да бъде предоставена ефективно, да е свободно прехвърлима, да е в съответствие с член 2.8 (Прехвърляне) и да е своевременно извършена.

3. Независимо от разпоредбите на параграфи 1 и 2, в случай че Виетнам е отчуждаващата страна, всяка мярка за пряко отчуждаване на земя се извършва:

а) с цел, която е в съответствие с приложимите вътрешни закони и подзаконови нормативни актове¹; както и

б) след изплащане на компенсация, равностойна на пазарната стойност, при зачитане на приложимите вътрешни закони и подзаконови нормативни актове.

4. Издаването на принудителни лицензи във връзка с права върху интелектуалната собственост не представлява отчуждаване по смисъла на параграф 1, доколкото това издаване е в съответствие със *Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост*, съдържащо се в приложение 1В към Споразумението за СТО (наричано по-долу „Споразумението ТРИПС“).

¹ Приложимите вътрешни закони и подзаконови нормативни актове са Поземлен закон № 45/2013/QН13 и Указ № 44/2014/ND-CP за регулиране на поземлените цени, действащи във Виетнам към датата на влизане в сила на настоящото споразумение.

5. Инвеститор, засегнат от принудително отчуждаване, има право съгласно законодателството на отчуждаващата страна да изиска съдебен или друг независим орган на тази страна да преразгледа незабавно иска му и да оцени стойността на неговата инвестиция.

6. Настоящият член се тълкува в съответствие с приложение 4 (Договореност относно отчуждаването).

ЧЛЕН 2.8

Прехвърляне

Всяка от страните разрешава всички прехвърляния, свързани с попадащи в обхвата инвестиции, да бъдат извършвани без ограничение или забавяне, в свободно конвертируема валута и по пазарния обменен курс, приложим на датата на прехвърляне. Тези прехвърляния включват:

- а) вноски в капитала, като например основни и допълнителни средства за поддържане, разработване или увеличаване на инвестиция;
- б) печалби, дивиденди, капиталови печалби и други доходи, както и постъпления от продажбата на цялата инвестиция или на каквато и да било нейна част, или от частична или пълна ликвидация на инвестицията;
- в) плащания на лихви, авторски и лицензионни възнаграждения, такси за управление, техническа помощ и други такси;

- г) плащания по договорно задължение, поето от инвеститора или от попадащата в обхвата инвестиция, включително плащания, извършени по споразумение за заем;
- д) доходи и други възнаграждения на персонал, привлечен от чужбина и работещ във връзка с инвестицията;
- е) плащания, извършени в съответствие с член 2.6 (Компенсация за загуби) и член 2.7 (Отчуждаване); както и
- ж) плащания за вреди в съответствие с решение, постановено съгласно раздел Б (Разрешаване на спорове между инвеститори и страните) от глава 3 (Уреждане на спорове).

ЧЛЕН 2.9

Суброгация

Ако една от страните или нейна агенция извършва плащане на обезщетение, на гаранция или плащане по силата на застрахователен договор, който е сключила във връзка с инвестиция, направена от някой от нейните инвеститори на територията на другата страна, другата страна признава суброгацията или прехвърлянето на всички права или собственост или на всякакви претенции по отношение на тази инвестиция. Страната или агенцията имат правото да упражняват суброгацията или прехвърленото право или вземане в същата степен като първоначалното право или вземане на инвеститора. Тези права могат да бъдат упражнявани от страната или нейна агенция, или от инвеститора само ако страната или агенцията разрешат това.

ГЛАВА 3

УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

РАЗДЕЛ А

РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ МЕЖДУ СТРАНИТЕ

ПОДРАЗДЕЛ 1

ЦЕЛ И ОБХВАТ

ЧЛЕН 3.1

Цел

Целта на настоящата глава е да се създаде ефективен и ефикасен механизъм за предотвратяване и уреждане на спорове между страните относно тълкуването и прилагането на настоящото споразумение с цел да се стигне до взаимноприемливо решение.

ЧЛЕН 3.2

Обхват

Настоящата глава се прилага по отношение на избягване и уреждане на всякакви спорове между страните относно тълкуването или прилагането на разпоредбите на настоящото споразумение, освен ако в него е предвидено друго.

ПОДРАЗДЕЛ 2

КОНСУЛТАЦИИ И МЕДИАЦИЯ

ЧЛЕН 3.3

Консултации

1. Страните полагат усилия за разрешаване на споровете по член 3.2 (Обхват), като започват добросъвестни консултации с цел постигане на взаимноприемливо решение.
2. Една от страните отправя писмено искане за консултации до другата страна, с копие до Комитета, създаден съгласно член 4.1 (Комитет), в което се посочват спорната мярка и съответните разпоредби на настоящото споразумение.

3. Консултациите се провеждат в срок от 30 дни от датата на получаване на искането по параграф 2 и на територията на страната, към която е отправено искането, освен ако страните не са се споразумели за друго. Консултациите се считат за приключени след изтичане на 45 дни от датата на получаване на искането, освен ако двете страни не решат да ги продължат. Консултациите, по-специално цялата предоставена информация и изразените от страните становища, са с поверителен характер и не засягат правата на никоя от страните във връзка с по-нататъшни производства.

4. Консултациите по неотложни въпроси, включително тези, които са свързани с нетрайни стоки, сезонни стоки или услуги, се провеждат в срок от 15 дни от датата на получаване на искането по параграф 2. Консултациите се считат за приключени след изтичане на 20 дни, освен ако двете страни не решат да ги продължат.

5. Страната, поискала консултациите, може да прибегне до член 3.5 (Започване на арбитражна процедура), ако:

- а) другата страна не отговори на искането за консултации в рамките на 15 дни от датата на получаването му;
- б) консултациите не се проведат в сроковете, предвидени в параграф 3 или 4;
- в) страните се споразумеят да не провеждат консултации; или
- г) консултациите са приключили, без да се постигне взаимноприемливо решение.

6. В хода на консултациите всяка от страните предоставя достатъчно фактически данни за разглеждане на начина, по който спорната марка би могла да засегне действието и прилагането на настоящото споразумение.

ЧЛЕН 3.4

Механизъм за медиация

Страните могат по всяко време да се договорят да започнат процедура по медиация съгласно приложение 9 (Механизъм за медиация) във връзка с всяка марка, която засяга неблагоприятно инвестициите между страните.

ПОДРАЗДЕЛ 3

ПРОЦЕДУРИ ЗА УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

ЧЛЕН 3.5

Започване на арбитражна процедура

1. Ако страните не успеят да решат спора посредством консултации, както е предвидено в член 3.3 (Консултации), страната, която е поискала консултациите, може да поиска сформирането на арбитражен състав.

2. Искането за сформирание на арбитражен състав се отправя писмено до другата страна с копие до Комитета. В искането си страната ищец посочва спорната мярка и обяснява защо тази мярка представлява нарушение на разпоредбите на настоящото споразумение, така че да изложи ясно правното основание на искането.

ЧЛЕН 3.6

Мандат на арбитражния състав

Освен ако страните не са се договорили за друго в рамките на 10 дни от датата на избиране на арбитрите, мандатът на арбитражния състав се състои в следното:

„Да проучи, предвид съответните разпоредби на настоящото споразумение, цитирани от страните, въпроса, посочен в искането за сформирание на арбитражен състав съгласно член 3.5 (Започване на арбитражна процедура), да се произнесе относно съответствието на въпросната мярка с разпоредбите по член 3.2 (Обхват) и да изложи в своя доклад фактическите констатации, приложимостта на съответните разпоредби и основните мотиви за всички направени в него констатации и препоръки в съответствие с членове 3.10 (Междинен доклад) и 3.11 (Окончателен доклад)“.

ЧЛЕН 3.7

Сформиране на арбитражния състав

1. Арбитражният състав се състои от трима арбитри.
2. В срок от 10 дни от датата, на която страната ответник е получила искането за формиране на арбитражен състав, страните провеждат консултации с оглед на постигането на съгласие относно състава на арбитражния състав.
3. В случай че страните не постигнат съгласие относно арбитражния състав в срока, предвиден в параграф 2, всяка от страните може да назначи арбитър от подписъка на съответната страна, съставен съгласно член 3.23 (Списък на арбитрите), в срок от 10 дни след изтичане на предвидения в параграф 2 срок. Ако някоя от страните не назначи арбитър от своя подписък на арбитрите, по искане на другата страна арбитърът се избира от председателя на Комитета или от негов представител чрез теглене на жребий измежду лицата от подписъка на тази страна, съставен съгласно член 3.23 (Списък на арбитрите).
4. Ако страните не постигнат съгласие относно председателя на арбитражния състав в рамките на срока, предвиден в параграф 2, по искане на една от страните председателят на Комитета или негов представител избира чрез жребий председателя на арбитражния състав от подписъка с председатели, съставен съгласно член 3.23 (Списък на арбитрите).
5. Председателят на Комитета или негов представител избира арбитрите в срок от пет дни от искането по параграф 3 или 4.

6. Датата на сформирание на арбитражния състав е датата, на която тримата избрани арбитри са уведомили страните, че са приели своето назначение в съответствие с приложение 7 (Процедурен правилник).

7. Ако никой от списъците по 3.23 (Списък на арбитрите), не е съставен или не съдържа достатъчен брой имена към момента на подаване на искането по параграф 3 или 4 от настоящия член, арбитрите се избират чрез жребий измежду лицата, които са официално предложени от двете страни или от едната страна, в случай че само едната страна е предложила арбитри.

ЧЛЕН 3.8

Процедури на арбитражния състав за уреждане на спорове

1. Процедурите на арбитражния състав за уреждане на спорове се уреждат от правилата и процедурите, установени в настоящия член, както и в приложения 7 (Процедурен правилник) и 8 (Кодекс за поведение на арбитрите и медиаторите).

2. Освен ако страните не са се договорили за друго, те организират среща с арбитражния състав в срок от 10 дни от сформирането му, за да се определят темите за разглеждане, които страните или арбитражният състав считат за уместни, включително графика на процедурите, както и възнаграждението и разноските на арбитрите в съответствие с приложение 7 (Процедурен правилник). Арбитрите и представителите на страните могат да участват в тази среща по телефон или чрез видеоконферентна връзка.

3. Мястото на провеждане на изслушването се определя от страните по взаимно съгласие. Ако страните не са се споразумели за място на изслушването, то се провежда в Брюксел, когато страната ищец е Виетнам, и в Ханой — когато страната ищец е ЕС като страна по споразумението.
4. Всяко изслушване се провежда при открити врата, освен ако не е предвидено друго в приложение 7 (Процедурен правилник).
5. В съответствие с приложение 7 (Процедурен правилник) страните получават възможност да присъстват на всички презентации, изявления, излагане на доводи или възражения в хода на процедурата. Цялата информация или писмени доказателства, представени пред арбитражния състав от една от страните, включително всички коментари относно описателната част на междинния доклад, отговорите на поставените от арбитражния състав въпроси и коментарите на някоя от страните по тези отговори, се предоставят на другата страна.
6. Освен ако страните не са се договорили за друго, в срок от три дни след сформирването на арбитражния състав, арбитражният състав може в съответствие с приложение 7 (Процедурен правилник) да получи непоискани писмени изявления (изявления *amicus curiae*) от физическо или юридическо лице, установено на територията на едната от страните.
7. При своите вътрешни обсъждания арбитражният състав заседава при закрити врата, като участие вземат единствено арбитрите. Арбитражният състав може също да разреши на своите помощници да присъстват на тези обсъждания. Обсъжданията в арбитражния състав и представените документи са поверителни.

ЧЛЕН 3.9

Предварително заключение относно неотложността

По искане на едната от страните арбитражният състав дава предварително заключение в срок от 10 дни от своето сформирание за това дали смята случая за неотложен.

ЧЛЕН 3.10

Междинен доклад

1. Не по-късно от 90 дни от датата на сформирание на арбитражния състав, той представя на страните междинен доклад, в който излага фактическите констатации, приложимостта на съответните разпоредби и обосновката за всички констатации и препоръки. Когато се счита, че този срок не може да бъде спазен, председателят на арбитражния състав уведомява писмено страните и Комитета, като посочва причините за закъснението и датата, на която арбитражният състав предвижда да издаде междинния доклад. При никакви обстоятелства арбитражният състав не може да представи междинния доклад по-късно от 120 дни след датата на сформирането си.

2. В срок от 14 дни от представянето на доклада всяка от страните може да подаде писмено искане, включително коментари, до арбитражния състав за преразглеждане на конкретни аспекти от междинния доклад.

3. При неотложни случаи, включително при такива, които са свързани с нетрайни стоки или сезонни стоки или услуги, арбитражният състав полага максимални усилия, за да изготви своя междинен доклад в срок от 45 дни след датата на образуване на арбитражния състав и при всички случаи — не по-късно от 60 дни след тази дата. В срок от седем дни от представянето на междинния доклад всяка от страните може да подаде писмено искане, включително коментари, до арбитражния състав за преразглеждане на конкретни аспекти от междинния доклад.

4. След като разгледа всички писмени искания, включително коментарите на страните по междинния доклад, арбитражният състав може да измени своя доклад и да проведе допълнителни проучвания, които счете за целесъобразни.

ЧЛЕН 3.11

Окончателен доклад

1. Арбитражният състав представя своя окончателен доклад на страните и на Комитета в срок от 120 дни от датата на сформирането си. Когато се счита, че този срок не може да бъде спазен, председателят на арбитражния състав уведомява писмено страните и Комитета, като посочва причините за закъснението и датата, на която арбитражният състав предвижда да издаде окончателния доклад. При никакви обстоятелства арбитражният състав не може да представи финалния доклад по-късно от 150 дни след датата на сформирането си.

2. При неотложни случаи, включително при такива, които са свързани с нетрайни стоки или сезонни стоки или услуги, арбитражният състав полага максимални усилия, за да обяви своя окончателен доклад в срок от 60 дни след датата на сформирането си. При никакви обстоятелства арбитражният състав не може да представи финалния доклад по-късно от 75 дни след датата на сформирането си.

3. В окончателния доклад се обсъждат в достатъчна степен доводите, представени на етапа на междинния преглед, и коментарите на страните.

ЧЛЕН 3.12

Изпълнение на окончателния доклад

Страната ответник взема необходимите мерки за незабавното и добросъвестно изпълнение на окончателния доклад.

ЧЛЕН 3.13

Разумен срок за изпълнение

1. Ако не е възможно окончателният доклад да бъде изпълнен незабавно, страните полагат усилия да се споразумеят относно срока за изпълнение. В такъв случай, не по-късно от 30 дни след получаването на окончателния доклад страната ответник уведомява страната ищец и Комитета за срока (наричан по-долу „разумен срок“), който ще ѝ бъде необходим за изпълнение на окончателния доклад.

2. В случай на несъгласие между страните относно продължителността на разумния срок за изпълнение на окончателния доклад, страната ищец подава в рамките на 20 дни от получаването на уведомлението от страната ответник съгласно параграф 1, писмено искане до арбитражния състав, сформиран съгласно член 3.7 (Сформиране на арбитражния състав) (наричан по-долу „първоначалния арбитражен състав“), да определи продължителността на разумния срок. За искането се уведомява страната ответник с копие до Комитета.
3. В рамките на 20 дни от датата на подаване на искането по параграф 2 арбитражният състав информира страните и Комитета за решението си относно продължителността на разумния срок.
4. Най-късно 30 дни преди изтичането на разумния срок страната ответник уведомява в писмен вид страната ищец за напредъка, постигнат при изпълнението на окончателния доклад.
5. Страните могат да се споразумеят да удължат разумния срок.

ЧЛЕН 3.14

Преглед на мярка, предприета с цел изпълнение на посоченото в окончателния доклад

1. Преди изтичането на разумния срок страната ответник уведомява страната ищец и Комитета за мерките, които е приела за изпълнение на окончателния доклад.

2. В случай на разногласие между страните относно прилагането или съответствието на дадена мярка, предприета с цел изпълнение на разпоредбите на член 3.2 (Обхват) и за която е направено уведомление съгласно параграф 1, страната ищец може писмено да поиска от първоначалния арбитражен състав да се произнесе по въпроса. За искането се уведомява страната ответник с копие до Комитета. В искането си страната ищец посочва конкретната мярка и обяснява защо тази мярка не съответства на разпоредбите на член 3.2 (Обхват), така че да изложи достатъчно ясно правното основание за иска.

3. В рамките на 45 дни от датата на подаване на искането по параграф 2 арбитражният състав информира страните и Комитета за решението си.

ЧЛЕН 3.15

Временни средства за защита в случай на неизпълнение

1. Ако преди изтичането на разумния срок страната ответник не уведоми страната ищец и Комитета за мярката, която е предприела, за да изпълни окончателния доклад, или ако арбитражният състав постанови, че не е налице мярка за изпълнение на окончателния доклад или че мярката, за която е направено уведомление съгласно член 3.14, параграф 1 (Преглед на мярка, предприета с цел изпълнение на посоченото в окончателния доклад), е несъвместима със задълженията на страната ответник съгласно разпоредбите на член 3.2 (Обхват), страната ответник предоставя компенсация, ако страната ищец поиска това и след консултации с нея.

2. Ако страната ищец реши да не отправи искане за компенсация, или — в случай че е отправено такова искане — ако не бъде постигнато споразумение за компенсация в срок от 30 дни от изтичането на разумния срок или от произнасянето на решението на арбитражния състав съгласно член 3.14 (Преглед на мярка, предприета с цел изпълнение на посоченото в окончателния доклад), че не е налице мярка за изпълнение на окончателния доклад или че предприетата мярка е несъвместима със задълженията на страната ответник съгласно разпоредбите на член 3.2 (Обхват), страната ищец има право, след като уведоми другата страна и Комитета, да предприеме подходящи мерки в рамките на действащите между страните ангажменти за преференциална търговия и инвестиции, които мерки съответстват на размера на пропуснатите ползи или причинените вреди вследствие на нарушението. Тези мерки се посочват в уведомлението. Страната ищец може да изпълни мерките във всеки един момент след изтичането на 10 дни от датата, на която страната ответник е получила уведомлението, освен ако последната не е поискала арбитражно решение съгласно параграф 3 от настоящия член.

3. Ако страната ответник счита, че приетите от страната ищец мерки не съответстват на размера на пропуснатите ползи или причинените вреди вследствие на нарушението, тя може да отправи писмено искане до първоначалния арбитражен състав да се произнесе по въпроса. За искането се уведомяват страната ищец и Комитетът преди изтичането на десетдневния срок по параграф 2. В срок от 30 дни от датата на подаване на искането първоначалният арбитражен състав уведомява страните и Комитета за решението си относно мерките, предприети от страната ищец. Изпълнението на задълженията не се спира, докато първоначалният арбитражен състав не обяви решението си, като всяко спиране трябва да е в съответствие с това решение.

4. Предвидените в настоящия член мерки са временни и не се прилагат, след като:
- а) страните са постигнали взаимноприемливо решение в съответствие с член 3.19 (Взаимноприемливо решение);
 - б) страните са постигнали съгласие, че посредством мярката, за която е направено уведомление съгласно член 3.14, параграф 1 (Преглед на мярка, предприета с цел изпълнение на посоченото в окончателния доклад), страната отговорник изпълнява разпоредбите на член 3.2 (Обхват); или
 - в) мярката, за която е установено, че е несъвместима с разпоредбите на член 3.2 (Обхват), е била оттеглена или изменена, така че да бъде в съответствие с тези разпоредби, както е предвидено съгласно член 3.14, параграф 3 (Преглед на мярка, предприета с цел изпълнение на посоченото в окончателния доклад).

ЧЛЕН 3.16

Преглед на мярка, предприета с цел изпълнение, след приемането
на временни средства за защита в случай на неизпълнение

1. Страната ответник уведомява страната ищец и Комитета за мярката, която е предприела с цел изпълнение на доклада на арбитражния състав вследствие на мерките, предприети от страната ищец или след заплащането на компенсацията, в зависимост от случая. С изключение на случаите по параграф 2 страната ищец прекратява мерките, взети в съответствие с член 3.15 (Временни мерки в случай на-неспазване) в рамките на 30 дни от датата на получаване на уведомлението. Когато се заплаща компенсация и с изключение на случаите по параграф 2, страната ответник може да прекрати плащането на тази компенсация в срок от 30 дни от датата, на която е уведомила, че е изпълнила посоченото в доклада на арбитражния състав.
2. Ако в срок от 30 дни от датата на получаване на уведомлението страните не постигнат съгласие относно това дали с мярката, за която е направено уведомление, страната ответник изпълнява разпоредбите на член 3.2 (Обхват), страната ищец се обръща с писмено искане до първоначалния арбитражен състав да се произнесе по въпроса. За искането се уведомява страната ответник с копие до Комитета.

3. Решението на арбитражния състав се съобщава на страните и на Комитета в рамките на 45 дни от подаване на искането. Ако арбитражният състав постанови, че мярката, за която е направено уведомление, е в съответствие с разпоредбите на член 3.2 (Обхват), мерките по член 3.15 (Временни средства за защита в случай на неизпълнение) или компенсацията, според случая, се отменят. Степента на прекратяване на изпълнението на задълженията или на плащането на компенсацията се адаптира по целесъобразност с оглед на решението на арбитражния състав.

ЧЛЕН 3.17

Смяна на арбитри

Ако по време на арбитражното производство първоначалният арбитражен състав или някой от неговите членове не може да участва, оттегля се или трябва да бъде заменен, защото не отговаря на изискванията на кодекса за поведение в приложение 8 (Кодекс за поведение на арбитрите и медиаторите), се прилага процедурата, предвидена в член 3.7 (Сформиране на арбитражния състав). Крайният срок за обявяване на докладите и решенията, според случая, се удължава с 20 дни.

ЧЛЕН 3.18

Спиране и прекратяване на арбитражното производство

1. По искане и на двете страни арбитражният състав спира своята работа във всеки един момент за договорен от страните срок, който не може да бъде по-дълъг от 12 последователни месеца. Той възобновява работата си преди края на този срок по писмено искане и на двете страни. Страните уведомяват Комитета за това. Арбитражният състав може да възобнови работата си в края на срока на спиране по писмено искане на едната от страните. Подаващата искането страна уведомява съответно Комитета и другата страна. Ако никоя от страните не поиска да се възобнови работата на арбитражния състав при изтичане на договорения срок на спиране, правомощията на арбитражния състав изтичат и производството се прекратява. В случай на спиране на работата на арбитражния състав сроковете, определени в съответните разпоредби на настоящата глава, се удължават със срока, за който е била спряна работата на арбитражния състав. Спирането и прекратяването на работата на арбитражния състав не засягат правата на никоя от страните в друго производство по член 3.24 (Избор на орган за разрешаване на спорове).
2. Страните могат да се договорят да прекратят производството на арбитражния състав, като съвместно уведомяват председателя на арбитражния състав и Комитета по всяко време, преди арбитражният състав да е издал окончателния доклад.

ЧЛЕН 3.19

Взаимноприемливо решение

Страните могат по всяко време да стигнат до взаимноприемливо решение на спор по настоящата глава. Те съвместно уведомяват Комитета и председателя на арбитражния състав, когато е приложимо, за всяко такова решение. Ако за решението се изисква одобрение съгласно приложимите вътрешни процедури на някоя от страните, това изискване се посочва в уведомлението, а процедурата по уреждане на спора се спира. Ако не се изисква такова одобрение или ако е налице уведомление за завършването на такива вътрешни процедури, процедурата по уреждане на спора се прекратява.

ЧЛЕН 3.20

Информация и технически насоки

По искане на някоя от страните или по собствена инициатива арбитражният състав може да поиска информация от всеки един източник, включително от страните по спора, ако сметне това за необходимо за арбитражното производство. Арбитражният състав има също така правото да потърси становището на експерти, когато смята това за целесъобразно. Арбитражният състав се допитва до страните преди избора на такива експерти. Всяка информация, получена съгласно настоящия член, се оповестява и представя на страните за мнение в рамките на срока, определен от арбитражния състав.

ЧЛЕН 3.21

Правила за тълкуване

Арбитражният състав тълкува разпоредбите на член 3.2 (Обхват) в съответствие с обичайните правила за тълкуване на международното публично право, включително правилата, кодифицирани във *Виенската конвенция за правото на договорите*, подписана във Виена на 23 май 1969 г. (наричана по-долу „Виенската конвенция“). Арбитражният състав също така взема предвид относимите тълкувания в доклади на специализирани групи и на апелативния орган, приети от органа за уреждане на спорове (наричан по-долу „ОУС“) съгласно приложение 2 към Споразумението за СТО. Докладите и решенията на арбитражния състав не могат да допълват или намаляват предвидените в настоящото споразумение права и задължения на страните.

ЧЛЕН 3.22

Решения на арбитражния състав

1. Арбитражният състав полага всички усилия за вземане на решения с единодушие. Ако въпреки това не може да се стигне до вземането на решение с единодушие, спорният въпрос се решава чрез гласуване с мнозинство. Особените мнения на арбитрите не се оповестяват в никакъв случай.

2. Докладите и решенията на арбитражния състав се приемат безусловно от страните. Те не пораждаат никакви права или задължения по отношение на физически или юридически лица. В докладите и решенията се излагат фактическите констатации, приложимостта на съответните разпоредби на член 3.2 (Обхват) и основните мотиви за всички направени в тях констатации и заключения. Комитетът осигурява публичен достъп до пълния текст на докладите и решенията на арбитражния състав в срок от 10 дни от датата на обявяването им, освен ако не реши друго с оглед защита на поверителната информация.

ПОДРАЗДЕЛ 4

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 3.23

Списък на арбитрите

1. Най-късно шест месеца след датата на влизане в сила на настоящото споразумение Комитетът съставя списък с поне 15 лица, които желаят и могат да изпълняват функцията на арбитри. Списъкът включва три подписа:

- а) един подписък за Виетнам;
- б) един подписък за Съюза и неговите държави членки, както и

- в) един подписък с лицата, които не са граждани на никоя от страните и не пребивават постоянно в никоя от страните и които ще изпълняват функцията на председатели на арбитражния състав.
2. Всеки подписък съдържа най-малко пет лица. Комитетът следи за това списъкът винаги да съдържа този минимален брой лица.
3. Арбитрите трябва да имат доказани експертни познания и професионален опит в областта на правото и международната търговия. Те са независими, изпълняват функциите си в качеството си на частни лица, не приемат инструкции от организация или правителство, нито пък са свързани с правителството на някоя от страните, и спазват кодекса за поведение в приложение 8 (Кодекс за поведение на арбитрите и медиаторите).
4. Комитетът може да състави допълнителен списък с 10 лица, които имат доказани експертни познания и професионален опит в конкретни сектори, попадащи в приложното поле на настоящото споразумение. При условие че страните са съгласни, този допълнителен списък се използва за сформирането на арбитражния състав в съответствие с процедурата по член 3.7 (Сформиране на арбитражния състав).

ЧЛЕН 3.24

Избор на орган за решаване на спорове

1. Прилагането на процедурата по уреждане на спорове по настоящата глава не засяга действията, предприети в рамките на Световната търговска организация, включително действие за уреждане на спор, или по силата на други международни споразумения, в които участват и двете страни.

2. Чрез дерогация от параграф 1 никоя от страните няма право във връзка с определена мярка да търси компенсации за нарушаване на равностойно по своята същност задължение съгласно настоящото споразумение и съгласно Споразумението за СТО или съгласно всяко друго международно споразумение, по което и двете страни участват в производство пред съответния орган за решаване на спорове. След започване на производство за уреждане на спор страната не може да предявява пред друг орган за решаване на спорове иск във връзка с нарушение на равностойно по своята същност задължение съгласно другото споразумение, освен ако първоначално избраният орган за решаване на спорове по причини от процедурен или юрисдикционен характер не може да се произнесе по иска за защита срещу нарушението на това задължение.

3. За целите на настоящия член:

- а) производствата за уреждане на спорове съгласно Споразумението за СТО се считат за образувани, когато някоя от страните поиска сформирането на група на съдебните заседатели съгласно член 6 от *Договореността относно правилата и процедурите за уреждане на спорове*;
- б) производствата за уреждане на спорове по настоящата глава се считат за образувани, когато някоя от страните поиска сформирането на арбитражен състав съгласно член 3.5 (Започване на арбитражна процедура), параграф 1.
- в) производствата за уреждане на спорове по друго международно споразумение се считат за образувани в съответствие с това споразумение.

4. Никоя от разпоредбите на настоящото споразумение не възпрепятства страните да спират изпълнението на задължения, когато това е разрешено от съответния орган за уреждане на спорове. Както Споразумението за СТО, така и Споразумението за свободна търговия не могат да бъдат основание за възпрепятстване на страна да приеме подходящи мерки по член 3.15 (Временни средства за защита в случай на неизпълнение).

ЧЛЕН 3.25

Срокове

1. Всички срокове, посочени в настоящия раздел, включително сроковете, в които арбитражните състави трябва да оповестят докладите и решенията си, се изчисляват в календарни дни от деня след акта или факта, за които се отнасят, освен ако не е предвидено друго.
2. Всеки срок, посочен в настоящия раздел, може да бъде променен по взаимно съгласие между страните по спора. Арбитражният състав може по всяко време да предложи на страните да променят всеки срок, посочен в настоящия раздел, като изложи причините за предложението.

ЧЛЕН 3.26

Преглед и изменение

Комитетът може да преразгледа и да реши да измени приложения 7 (Процедурен правилник), 8 (Кодекс за поведение на арбитрите и медиаторите) и 9 (Механизъм за медиация).

РАЗДЕЛ Б

РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ МЕЖДУ ИНВЕСТИТОРИ И СТРАНИТЕ

ПОДРАЗДЕЛ 1

Обхват и определения

ЧЛЕН 3.27

Обхват

1. Този раздел се прилага по отношение на спорове между ищец от едната от страните и другата страна относно всяка мярка¹, за която се твърди, че представлява нарушение на разпоредбите на глава 2 (Защита на инвестициите) и че причинява загуба или вреда на ищеца или — когато искът се предявява от името на местно установено дружество, притежавано или контролирано от ищеца — на местно установеното дружество.
2. От съображения за правна сигурност се уточнява, че инвеститор не може да предявява иск по реда на настоящия раздел, ако инвестицията е била направена чрез умишлено въвеждане в заблуждение, укриване на информация, корупционна практика или поведение, водещо до злоупотреба с процесуални възможности.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че понятието „мярка“ може да включва неправомерно бездействие.

3. Съдът и Апелативният съд, създадени по силата съответно на член 3.38 (Съд) и член 3.39 (Апелативен съд), не може да се произнасят по искове, които попадат извън обхвата на настоящия член.

4. Иск във връзка с реструктуриране на дълг на една от страните се разглежда в съответствие с настоящия раздел и приложение 5 (Публичен дълг).

ЧЛЕН 3.28

Определения

За целите на настоящия раздел, освен ако не е предвидено друго:

- а) „производство“ означава производство пред Съда или Апелативния съд съгласно настоящия раздел;
- б) „страни по спора“ означава ищецът и ответникът;
- в) „ищец от една от страните“ означава:
 - і) инвеститор от една от страните, както е посочено в член 2.1 (Обхват), параграф 1, буква б), който действа от свое име; или

- ii) инвеститор от една от страните, както е посочено в член 2.1 (Обхват), параграф 1, буква б), който действа от името на местно установено дружество, притежавано или контролирано от този инвеститор; от съображения за правна сигурност се уточнява, че за исковете, предявени съгласно настоящата алинея, се счита, че се отнасят до спор между договаряща държава и гражданин на друга договаряща държава по смисъла на член 25, параграф 1 от Конвенцията на ICSID;
- г) „Конвенция на ICSID“ означава *Конвенцията за уреждане на инвестиционни спорове между държави и граждани на други държави*, сключена във Вашингтон на 18 март 1965 г.;
- д) „неучастваща в спора страна“ означава Виетнам, когато ответник е Съюзът или държава — членка на Съюза, или Съюзът, когато ответник е Виетнам;
- е) „ответник“ означава или Виетнам или, в случая на ЕС като страна по споразумението — Съюзът или съответната държава членка съгласно член 3.32 (Уведомление за намерение за предявяване на иск);
- ж) „местно установено дружество“ означава правно образувание, установено на територията на една от страните, притежавано и контролирано от инвеститор от другата страна;
- з) „Нюйоркската конвенция от 1958 г.“ означава *Конвенцията за признаване и изпълнение на чуждестранни арбитражни решения*, подписана в Ню Йорк на 10 юни 1958 г.;

- и) „финансиране от трета страна“ означава всяко финансиране, предоставено от физическо лице или правно образувание, което не е страна по спора, но се споразумява със страна по спора с цел да финансира частично или изцяло разходите по производството в замяна на произтичащите от производството постъпления, или финансиране под формата на дарение или безвъзмездни средства, осигурено от физическо лице или правно образувание, което не е страна по спора.
- й) „UNCITRAL“ означава Комисията на Организацията на обединените нации по международно търговско право, както и
- к) „правила за прозрачност на UNCITRAL“ означават Правилата на UNCITRAL за прозрачност при договорно установен арбитраж между инвеститор-и държава.

ПОДРАЗДЕЛ 2

АЛТЕРНАТИВНО РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ И КОНСУЛТАЦИИ

ЧЛЕН 3.29

Разрешаване по взаимно съгласие

Доколкото е възможно, всеки спор следва да бъде уреден по взаимно съгласие чрез преговори и медиация и по възможност преди да бъде внесено искане за консултации по член 3.30 (Консултации). Такова уреждане може да бъде договорено по всяко време, включително след започване на производството съгласно настоящия раздел.

ЧЛЕН 3.30

Консултации

1. Когато даден спор не може да бъде разрешен по взаимно съгласие в съответствие с член 3.29 (Разрешаване по взаимно съгласие), ищец от едната от страните, който твърди, че е извършено нарушение на разпоредбите на член 3.27 (Обхват), параграф 1, подава до другата страна искане за консултации. Искането трябва да съдържа следната информация:
 - а) име и адрес на ищеца, а когато искането е представено от името на местно установено дружество — наименованието, адреса и мястото на учредяване на местно установеното дружество;
 - б) разпоредбите на член 3.27 (Обхват), параграф 1, за които се твърди, че са нарушени;
 - в) правното и фактическото основание за иска, включително мерките, за които се твърди, че нарушават разпоредбите на член 3.27 (Обхват), параграф 1;
 - г) поисканото обезщетение и размера на оценените претендирани щети, както и
 - д) доказателства, които удостоверяват, че ищецът е инвеститор от другата страна и че той притежава или контролира попадащата в обхвата инвестиция, включително местно установеното дружество, когато е приложимо, по отношение на което е внесено искането за консултации.

Когато искането за консултации е подадено от повече от един ищец или от името на повече от едно местно установено дружество, информацията по параграф 1, букви а) и д) трябва да бъде представена за всеки ищец или местно установено дружество, според случая.

2. Искането за консултации се подава в срок от:

- а) три години от датата, на която ищецът или, когато е приложимо, местно установеното дружество е научило или е следвало да научи за мярката, за която се твърди, че е в нарушение на разпоредбите на глава 2 (Защита на инвестициите), както и за загубата или вредите, нанесени на:
 - i) ищеца — за исковете, предявени от инвеститор, който действа от свое име; или
 - ii) местно установеното дружество — за исковете, предявени от инвеститор, който действа от името на местно установеното дружество; или
- б) две години от датата, на която ищецът или местно установеното дружество, според случая, престава да предявява искове или прекратява производството пред съд или друга юрисдикция съгласно вътрешното право и, във всички случаи, не по-късно от седем години след датата, на която ищецът първо е научил или е следвало да научи за мярката, за която се твърди, че е в нарушение на разпоредбите на глава 2 (Защита на инвестициите), както и за загубата или вредите, нанесени на:
 - i) ищеца — за исковете, предявени от инвеститор, който действа от свое име; или

- ii) местно установеното дружество — за исковете, предявени от инвеститор, който действа от името на местно установеното дружество¹.

3. Освен ако страните по спора не се договорят за друго, консултациите се провеждат:

- а) в Ханой, когато консултациите се отнасят до мерки от страна на Виетнам;
- б) в Брюксел, когато консултациите се отнасят до мерки от страна на Съюза; или
- в) в столицата на съответната държава — членка на Съюза, когато искането за консултации се отнася изключително за мерки на тази държава членка.

Консултациите могат също така да се провеждат чрез видеоконферентна връзка или други средства, особено ако участва малко или средно предприятие.

4. Консултациите се провеждат в срок от 60 дни от датата на подаване на искането за консултации, освен ако страните по спора не се договорят за по-дълъг период.

5. В случай че в срок от 18 месеца от представянето на искането за консултации ищецът не е внесъл иск по реда на член 3.33 (Предявяване на иск), се смята, че ищецът се е оттеглил от производството по настоящия раздел и не може да предявява иск по този раздел. Този срок може да бъде удължен по споразумение между участващите в консултациите страни.

¹ Разпоредбите на параграф 2, буква б) не се прилагат, ако се прилагат разпоредбите на приложение 12 (Паралелни производства).

6. Посочените в параграфи 2 и 5 срокове не могат да са основание исковите да бъдат сметени за недопустими, когато ищецът може да докаже, че причината да не поиска консултации или да не внесе иск е невъзможността му да предприеме действия поради преднамерено предприети от съответната страна действия, при положение че ищецът предприема действия в момента, в който е разумно да се приеме, че е в състояние да го направи.

7. Когато искането за консултации се отнася за предполагаемо нарушение на споразумение от страна на Съюза или на държава — членка на Съюза, то се изпраща на Съюза. Ако става дума за мярка на дадена държава — членка на Съюза, искането за консултации се изпраща до съответната държава членка.

ЧЛЕН 3.31

Медиация

1. Страните по спора могат по всяко време да се споразумеят да прибегнат до процедура по медиация.
2. Използването на процедура по медиация е доброволно и не засяга правната позиция на която и да било страна по спора.
3. Използването на медиация може да бъде уредено от правилата в приложение 10 (Механизъм за медиация при спорове между инвеститори и страните). Всеки срок, посочен в приложение 10 (Механизъм за медиация при спорове между инвеститори и страните), може да бъде изменен по взаимно съгласие на страните по спора.

4. Медиаторът се назначава по общо съгласие на страните по спора. Медиаторът може да бъде посочен измежду членовете на Съда, създаден по реда на член 3.38 (Съд), или измежду членовете на Апелативния съд, създаден в съответствие с член 3.39 (Апелативен съд).

Страните по спора може също така да поискат от председателя на Съда да назначи медиатор измежду членовете на Съда, които не са граждани нито на държава — членка на Съюза, нито на Виетнам.

5. След като страните по спора се договорят да използват процедура по медиация, сроковете по член 3.30, параграфи 2 и 5 (Консултации), член 3.53 (Временно арбитражно решение), параграф 6 и член 3.54 (Процедура по обжалване), параграф 5 не се прилагат от датата, на която е договорено използването на медиация, до датата, на която една от страните по спора реши да прекрати процедурата по медиация, като за целта изпрати писмо до медиатора и до другата страна по спора. По искане на двете страни по спора, ако съдебен състав на Съда е сформиран съгласно член 3.38 (Съд), той прекратява производството до датата, на която някоя от страните по спора реши да прекрати процедурата по медиация, като за целта изпрати писмо до медиатора и до другата страна по спора.

ПОДРАЗДЕЛ 3

ПРЕДЯВЯВАНЕ НА ИСК И ПРЕДВАРИТЕЛНИ УСЛОВИЯ

ЧЛЕН 3.32

Уведомление за намерение за предявяване на иск

1. Ако спорът не може да бъде уреден в срок от 90 дни от представянето на искането за консултации, ищецът може да изпрати уведомление за намерение за предявяване на иск, в което писмено се изразява намерението на ищеца да предяви иск за уреждане на спора по настоящия раздел и се съдържа следната информация:
 - а) име и адрес на ищеца, а когато искането е представено от името на местно установено дружество — наименованието, адреса и мястото на учредяване на местно установеното дружество;
 - б) разпоредбите на член 3.27 (Обхват), параграф 1, за които се твърди, че са нарушени;
 - в) правното и фактическото основание за иска, включително мерките, за които се твърди, че нарушават разпоредбите на член 3.27 (Обхват), параграф 1; както и

г) поисканото обезщетение и размера на оценените претендирани щети.

Уведомлението за намерение за предявяване на иск се изпраща, според случая, на Съюза или на Виетнам. Ако става дума за мярка на държава — членка на Съюза, уведомлението за намерение за предявяване на иск се изпраща до съответната държава членка.

2. Когато уведомлението за намерение за предявяване на иск е изпратено на Съюза, той определя ответника, след което информира ищеца в срок от 60 дни от получаване на уведомлението за това, дали ответник ще бъде Съюзът или държава — членка на Съюза.

3. В случай, че ищецът не бъде информиран за определения ответник в срок от 60 дни от получаването на уведомлението за намерение за предявяване на иск:

- а) ако мерките, определени в уведомлението, са изключително мерки на държава — членка на Съюза, ответник е тази държава членка; или
- б) ако мерките, определени в уведомлението, са изключително мерки на Съюза, ответник е Съюзът.

4. Ищецът може да предяви иск по реда на член 3.33 (Предявяване на иск) срещу определения съгласно параграф 2 ответник или — ако в срока, предвиден в параграф 2, не бъде уведомен за това кой е ответник — срещу определения в съответствие с параграф 3 ответник.

5. Когато Съюзът или негова държава членка е ответникът, определен съгласно параграф 2, нито Съюзът, нито съответната държава членка имат право да пледират за недопустимост на иска, липса на компетентност на Съда или по друг начин да твърдят, че даден иск или арбитражно решение е неоснователно или невалидно, поради това че действителният ответник е следвало да бъде Съюзът, вместо държавата членка, или обратното.
6. Определението по параграф 2 е обвързващо за Съда и за Апелативния съд.
7. Нищо в настоящото споразумение или в приложимите правила за уреждане на спорове не възпрепятства Съюза и съответната държава членка да си обменят всякаква свързана със спора информация.

ЧЛЕН 3.33

Предявяване на иск

1. Ако спорът не може да бъде уреден в срок от шест месеца от представянето на искането за консултации и след изтичане на най-малко три месеца от представянето на уведомлението за намерение за предявяване на иск по реда на член 3.32 (Уведомление за намерение за предявяване на иск), ищецът, при условие че отговаря на изискванията по член 3.35 (Процесуални и други изисквания за предявяване на иск), може да подаде иск пред Съда, създаден съгласно член 3.38 (Съд).

2. Искът може да бъде предявен пред Съда съгласно един от следните набори от правила за уреждане на спорове:

а) Конвенцията на ICSID

б) *Правилата за допълнителния механизъм за администриране на производства* (наричани по-долу „правила за допълнителния механизъм на ICSID“) от секретариата на Международния център за разрешаване на инвестиционни спорове (наричан по-долу „секретариат на ICSID“), когато не се прилагат условията за производство по буква а);

в) арбитражните правила на UNCITRAL; или

г) всякакви други правила по общо съгласие между страните по спора. В случай че ищецът предлага конкретен набор от правила за уреждане на спорове и ако в срок от 30 дни от получаването на предложението страните по спора не са постигнали съгласие в писмена форма относно тези правила или ответникът не е отговорил на ищеца, ищецът може да предяви иск съгласно правилата, посочени в буква а), б) или в).

3. Всички искания, посочени от ищеца при предявяване на неговия иск съгласно настоящия член, трябва да се основават на мерките, посочени в неговото искане за консултации съгласно член 3.30 (Консултации), параграф 1, буква в).

4. Правилата за уреждане на спорове, посочени в параграф 2, се прилагат при спазване на разпоредбите на настоящия раздел, допълнени с евентуалните правила, приети от Комитета, от Съда или от Апелативния съд.

5. Искът се счита за предявен съгласно настоящия член, когато ищецът е започнал производство съгласно приложимите правила за уреждане на спорове.

6. Не се допускат искове, предявени от името на група, съставена от определен брой неидентифицирани ишци, или от представител, който възнамерява да проведе производството в интерес на няколко определени или неопределени ишци, които делегират всички решения, свързани с производството от тяхно име.

ЧЛЕН 3.34

Други искове

1. Ищецът не може да предяви иск пред Съда, ако вече има пред друг национален или международен съд или арбитраж висящ иск, свързан със същата мярка като тази, за която се твърди, че е в нарушение на разпоредбите на член 3.27 (Обхват), параграф 1, и отнасящ се до същата загуба или вреда, освен ако ищецът не оттегли този висящ иск.

2. Ищецът не може от свое име да предяви иск пред Съда, ако лице, което пряко или косвено притежава дял в ищеца или се контролира от него, има пред Съда или друг национален или международен съд или арбитраж висящ иск, свързан със същата мярка като тази, за която се твърди, че е в нарушение на разпоредбите на член 3.27 (Обхват), параграф 1, и се отнася до същата загуба или вреда, освен ако лицето не оттегли този висящ иск.

3. Ищец, действащ от името на местно установено дружество, не може да предяви иск пред Съда, ако лице, което пряко или косвено притежава дял в местно установеното дружество или се контролира от него, има пред Съда или друг вътрешен или международен съд или арбитраж висящ иск, свързан със същата мярка като тази, за която се твърди, че е в нарушение на разпоредбите на глава 2 (Защита на инвестициите), и се отнася до същата загуба или вреда, освен ако лицето не оттегли този висящ иск.
4. Преди да предяви иск, ищецът представя:
- а) доказателство, че той и, когато е приложимо в съответствие с параграфи 2 и 3, всяко лице, което пряко или косвено притежава дял в ищеца или местно установеното дружество или се контролира от тях, е оттеглил всички висящи иски по параграф 1, 2 или 3; както и
 - б) отказ от правото си, и където е приложимо, от правото на местно установеното дружество да предявява иск по параграф 1.
5. Настоящият член се прилага във връзка с приложение 12 (Паралелни производства).
6. Отказът от право съгласно параграф 4, буква б) престава да се прилага, когато искът е отхвърлен въз основа на неспазване на изискванията относно националността, които трябва да бъдат изпълнени за образуване на дело съгласно настоящото споразумение.

7. Разпоредбите на параграфи 1—4, включително приложение 12 (Паралелни производства), не се прилагат, когато исковете, висящи пред национален съд или арбитраж, са подадени единствено с цел налагане на временни мерки или установително решение и не включват плащане на парично обезщетение.

8. Когато искове са предявени както по реда на настоящия раздел, така и на раздел А (Разрешаване на спорове между страните), или както по реда на настоящия раздел, така и на друго международно споразумение относно същото третиране, като това, за което се твърди, че е в противоречие с разпоредбите на глава 2 (Защита на инвестициите), съставът на Съда, сформиран съгласно настоящия раздел, взема предвид, възможно най-скоро след изслушването на страните по спора, производствата в съответствие с раздел А (Разрешаване на спорове между страните) или друго международно споразумение в своето решение, заповед или арбитражно решение. За целта той може, ако счете за необходимо, да спре производството. В изпълнение на настоящите разпоредби Съдът спазва разпоредбите на член 3.53 (Временно арбитражно решение), параграф 6.

ЧЛЕН 3.35

Процесуални и други изисквания за предявяване на иск

1. Иск по настоящия раздел може да бъде предявен пред Съда само ако:
 - а) предявяването на иска е придружено от писменото съгласие на ищеца, че той е съгласен спорът да бъде уреден от Съда в съответствие с изложените в настоящия раздел процедури, и ищецът е избрал един от наборите от правила за уреждане на спорове, посочени в член 3.33 (Предявяване на иск), параграф 2, за приложими правила за уреждане на спора;

- б) са изминали най-малко шест месеца от представянето на искането за консултации по член 3.30 (Консултации) и най-малко три месеца от представянето на уведомлението за намерение за предявяване на иск по член 3.32 (Уведомление за намерение за предявяване на иск);
- в) искането за консултации и уведомлението за намерение за предявяване на иск отговарят на изискванията съответно по член 3.30 (Консултации), параграфи 1 и 2 и член 3.32 (Уведомление за намерение за предявяване на иск), параграф 1;
- г) правното и фактическото основание за спора е било предмет на предварителни консултации в съответствие с член 3.30 (Консултации);
- д) всички искове, посочени при предявяването на иска пред Съда съгласно член 3.33 (Предявяване на иск), се основават на мярката или мерките, посочени в уведомлението за намерение за предявяване на иск по член 3.32 (Уведомление за намерение за предявяване на иск); както и
- е) са изпълнени условията, предвидени в член 3.34 (Други искове).

2. Този член не засяга други изисквания на съответната юрисдикция, произтичащи от приложимите правила за уреждане на спорове.

ЧЛЕН 3.36

Съгласие

1. Ответникът изразява съгласие с предявяването на иск съгласно настоящия раздел.
2. Към момента на предявяване на иска по реда на член 3.33 (Предявяване на иск) ищецът дава съгласието си в съответствие с процедурите, предвидени в настоящия раздел.
3. Във връзка със съгласието по параграфи 1 и 2 се изисква:
 - а) страните по спора да се въздържат от привеждането в действие на арбитражно решение, постановено по реда на настоящия раздел, преди това арбитражно решение да е станало окончателно съгласно член 3.55 (Окончателно арбитражно решение); както и
 - б) страните по спора да се въздържат да пристъпват към обжалване, преглед, отмяна, обезсилване, преразглеждане или да започват друга сходна процедура пред международен или национален съд или арбитраж във връзка с решение съгласно настоящия раздел¹.
4. Счита се, че съгласието по параграфи 1 и 2 отговаря на изискванията на:
 - а) член 25 от Конвенцията на ICSID и Правилата на допълнителния механизъм на ICSID за писмено съгласие на страните по спора; и
 - б) член II от Нюйоркската конвенция от 1958 г. — в случай на писмено съглашение.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че настоящата буква се прилага във връзка с член 3.57 (Привеждане в действие на окончателното арбитражно решение).

ЧЛЕН 3.37

Финансиране от трета страна

1. В случай на финансиране от трета страна, страната по спора, която се ползва от това финансиране, уведомява другата страна по спора и състава на Съда или — когато съставът на Съда не е определен — председателя на Съда, относно наличието и естеството на споразумението за финансиране, както посочва името и адреса на финансиращата трета страна.
2. Оповестяването се прави в момента на предявяване на иска или — ако споразумението за финансиране е сключено или дарението или предоставянето на безвъзмездните средства е извършено след предявяването на иска — незабавно след сключването на споразумението или извършването на дарението или предоставянето на безвъзмездните средства.
3. При прилагането на член 3.48 (Гаранция за съдебните разноски) Съдът взема предвид дали е налице финансиране от трети страни. При вземането на решение относно съдебните разноски съгласно член 3.53, параграф 4 (Временно арбитражно решение) Съдът взема предвид дали са спазени изискванията по параграфи 1 и 2 от настоящия член.

ПОДРАЗДЕЛ 4

АРБИТРАЖНА СИСТЕМА В ОБЛАСТТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

ЧЛЕН 3.38

Съд

1. Създава се Съд, който разглежда исковете, предявени съгласно член 3.33 (Предявяване на иск).
2. В съответствие с член 4.1 (Комитет), параграф 5, буква а) след влизането в сила на настоящото споразумение Комитетът назначава девет членове на Съда. Трима от членовете трябва да са граждани на държава — членка на Съюза, трима — граждани на Виетнам и трима — граждани на трети държави¹.
3. Комитетът може да реши да увеличи или намали трикратно броя на членовете на Съда. Допълнителните назначения се правят по начина, предвиден в параграф 2.

¹ Вместо да предлага назначаването на трима членове, които са нейни граждани, всяка страна може да предложи да се назначат до трима членове, които имат друго гражданство. В такъв случай за целите на настоящия член тези членове се считат за граждани на страната, която е предложила тяхното назначаване.

4. Членовете на Съда трябва да притежават квалификацията, изискуема в тяхната съответна държава за назначаване на магистратска длъжност, или да бъдат юристи с призната компетентност. Те трябва да имат доказани експертни знания по международно публично право. Желателно е да имат експертни знания по-специално по международно инвестиционно право, международно търговско право и в областта на разрешаването на спорове, възникващи по международни инвестиционни или международни търговски споразумения.
5. Членовете на Съда се назначават с четиригодишен мандат, който може да бъде еднократно подновен. Мандатът на определени чрез жребий петима от общо девет членове, назначени незабавно след деня на влизането в сила на настоящото споразумение, се удължава на шест години. Свободните места се запълват веднага след освобождаването им. Лице, определено да замени друго лице, чийто мандат все още не е изтекъл, заема длъжността до края на мандата на предшественика си. С разрешението на председателя на Съда лице, което е член на даден състав на Съда, може при изтичането на мандата си да продължи да изпълнява функциите си в рамките на този състав до приключване на производството на състава и само за тази цел продължава да се счита за член на Съда.
6. Съдът разглежда делата в състави, включващи трима членове, от които един член трябва да е гражданин на държава — членка на Съюза, един — на Виетнам и един — на трета държава. Съставът се председателства от члена, който е гражданин на трета държава.
7. В срок от 90 дни от внасянето на иск по реда на член 3.33 (Предявяване на иск) председателят на Съда назначава на ротационен принцип членовете, които да влязат в състава на Съда за разглеждане на делото, като гарантира, че сформирането на състава се прави на случаен и произволен принцип, като в същото време на всички членове на Съда се предоставят еднакви възможности да изпълняват тези функции.

8. Председателят и заместник-председателят на Съда отговарят за организационните въпроси и ще се назначават с двегодишен мандат, като се определят чрез жребий измежду членовете, които са граждани на трети държави. Те изпълняват тези функции на ротационен принцип, определен чрез жребий от съпредседателите на Комитета или техните представители. Заместник-председателят замества председателя, когато той е възпрепятстван.

9. Независимо от разпоредбите на параграф 6 страните по спора може да се споразумеят делото да бъде разгледано от един-единствен член, който е гражданин на трета държава, който да бъде избран от председателя на Съда. Ответникът разглежда добронамерено такива искания от ищеца, особено когато ищецът представлява малко или средно предприятие или поисканата компенсация или обезщетение е в сравнително малък размер. Искането в този смисъл следва да бъдат представено едновременно с предявяването на иска по реда на член 3.33 (Предявяване на иск).

10. Съдът може да изготви свои собствени работни процедури. Работните процедури трябва да са в съответствие с приложимите правила за уреждане на спорове и с разпоредбите на настоящия раздел. Ако Съдът реши да направи това, председателят на Съда изготвя проект на работните процедури, съгласувано с другите членове на Съда, и представя проекта на работни процедури на Комитета. Комитетът приема проекта на работните процедури. Ако Комитетът не приеме проекта на работните процедури в срок от три месеца от неговото представяне, председателят на Съда извършва необходимите промени в проекта на работните процедури, като взема под внимание становищата на страните. Впоследствие председателят на Съда представя на Комитета преработения проект на работните процедури. Преработеният проект на работните процедури се счита за приет, освен ако Комитетът не реши да отхвърли преработения проект на работните процедури в срок от три месеца от представянето му.

11. Когато възникне процедурен въпрос, който не е включен в обхвата на настоящия раздел, нито на допълващи правила, приети от Комитета, или на работните процедури, приети съгласно параграф 10, съответният състав на Съда може да приеме подходяща процедура, съвместима с посочените разпоредби.
12. Съставът на Съда полага всички усилия за вземане на решенията с единодушие. В случай, че дадено решение не може да бъде взето с единодушие, съставът на Съда взема своето решение с мнозинство от гласовете на всички свои членове. Становищата, изразени от отделните членове на даден състав на Съда, са анонимни.
13. Членовете са на разположение по всяко време и с кратко предизвестие, като следят отблизо действията по уреждането на спорове във връзка с настоящото споразумение.
14. За да се гарантира, че членовете са на разположение по всяко време, те получават ежемесечно предварителен хонорар, който се определя с решение на Комитета. Освен това за всеки ден на изпълнение на функциите на председател на Съда в съответствие с настоящия раздел председателят на Съда и, когато е приложимо, заместник-председателят получават дневно възнаграждение, равностойно на таксата, определена съгласно член 3.39, (Апелативен съд), параграф 16.
15. Предварителният хонорар и дневното възнаграждение, посочено в параграф 14, се изплащат от двете страни по сметка, управлявана от секретариата на ICSID, като се вземат предвид съответната им степен на развитие. В случай че една от страните не изплати предварителния хонорар или дневното възнаграждение, другата страна може да реши да го изплати вместо нея. Всякакви подобни просрочени задължения остават дължими, заедно с полагащата се лихва.

16. Освен ако Комитетът не приеме решение на основание параграф 17, другите хонорари и разноски на членовете на даден състав на Съда трябва да са в размера, определен съгласно правило 14, параграф 1 от Административните и финансовите правила на Конвенцията на ICSID в сила към датата на внасяне на иска, като сумата се разпределя от Съда между страните по спора в съответствие с член 3.53 (Временно арбитражно решение), параграф 4.

17. Комитетът може със свое решение да преобразува предварителния хонорар, дневното възнаграждение и другите такси и разноски в редовно възнаграждение. При тези обстоятелства членовете на Съда изпълняват функциите си на пълно работно време и не могат да упражняват каквато и да било друга професия, срещу възнаграждение или безвъзмездно, освен ако председателят на Съда предостави по изключение освобождаване от тази забрана. Комитетът определя възнаграждението им и свързаните с това организационни въпроси.

18. Секретариатът на ICSID изпълнява функциите на секретариат на Съда и предоставя на този съд подходяща подкрепа. Разноските по предоставянето на такава подкрепа се разпределят от Съда между страните по спора в съответствие с член 3.53 (Временно арбитражно решение), параграф 4.

ЧЛЕН 3.39

Апелативен съд

1. Създава се постоянен апелативен съд, който да разглежда жалби срещу решения на Съда.

2. Апелативният съд се състои от шестима членове, от които двама трябва да са граждани на държава — членка на Съюза, двама — на Виетнам и двама — на трети държави.
3. В съответствие с член 4.1 (Комитет), параграф 5, буква а) след влизането в сила на настоящото споразумение Комитетът назначава шестимата членове на Апелативния съд¹.
4. Комитетът може да реши да увеличи или намали трикратно броя на членовете на Апелативния съд. Допълнителните назначения се правят по начина, предвиден в параграфи 2 и 3.
5. Членовете на Апелативния съд се назначават с четиригодишен мандат, който може да бъде еднократно подновен. Мандатът на определени чрез жребий трима от общо шестимата членове, назначени незабавно след влизането в сила на настоящото споразумение, се удължава на шест години. Свободните места се запълват веднага след освобождаването им. Лице, определено да замени друго лице, чийто мандат все още не е изтекъл, заема длъжността до края на мандата на предшественика си.

¹ Вместо да предлага назначаването на двама членове, които имат нейната националност или гражданство, всяка страна може да предложи да се назначат до двама членове, които имат друга националност или гражданство. В такъв случай за целите на настоящия член тези членове се считат, че имат националността или гражданството на страната, която е предложила тяхното назначаване.

6. Апелативният съд има председател и заместник-председател, които се избират чрез жребий за срок от две години от членовете, които са граждани на трети държави. Те изпълняват тези функции на ротационен принцип, определен чрез жребий от председателя на Комитета. Заместник-председателят замества председателя, когато последният е възпрепятстван.

7. Членовете на Апелативния съд имат доказани експертни познания в областта на международното публично право и изискуемата в тяхната съответна държава квалификация за назначаване на най-висша магистратска длъжност, или да бъдат юристи с призната компетентност. Желателно е да имат експертни знания по международно инвестиционно право, международно търговско право и в областта на разрешаването на спорове, възникващи по международни инвестиционни или международни търговски споразумения.

8. Апелативният съд разглежда жалби в състави, включващи трима членове, от които един член трябва да е гражданин на държава — членка на Съюза, един — на Виетнам, и един — на трета държава. Съставът се председателства от члена, който е гражданин на трета държава.

9. Председателят на Апелативния съд определя на ротационен принцип членовете, които да влязат в състава, разглеждащ всяка отделна жалба, като гарантира, че сформирането на всеки състав се прави на случаен и произволен принцип, като в същото време на всички членове се предоставят еднакви възможности да изпълняват тези функции. С разрешението на председателя на Апелативния съд лице, което е член на даден състав на Апелативния съд, може при изтичането на мандата си да продължи да изпълнява функциите си в рамките на този състав до приключване на производството на състава и само за тази цел продължава да се счита за член на Апелативния съд.

10. Апелативният съд изготвя свои собствени работни процедури. Работните процедури трябва да са в съответствие с разпоредбите на настоящия раздел и с указанията, предвидени в приложение 13 (Работни процедури на Апелативния съд). Председателят на Апелативния съд изготвя работни процедури в консултация с другите членове на Апелативния съд и представя проекта на работните процедури на Комитета в срок от една година от датата на влизане в сила на настоящото споразумение. Проектът на работните процедури се приема от Комитета. Ако Комитетът не приеме проекта на работните процедури в срок от три месеца от неговото представяне, председателят на Апелативния съд извършва необходимите промени в проекта на работните процедури, като взема под внимание становищата на страните. Впоследствие председателят на Апелативния съд представя на Комитета преработения проект на работните процедури. Преработеният проект на работните процедури се счита за приет, освен ако Комитетът не реши да отхвърли преработения проект на работните процедури в срок от три месеца от представянето му.

11. Когато възникне процедурен въпрос, който не е включен в обхвата на настоящия раздел, нито на допълващи правила, приети от Комитета, или на работните процедури, приети съгласно параграф 10, съответният състав на Апелативния съд може да приеме подходяща процедура, съвместима с посочените разпоредби.

12. Съставът на Апелативния съд полага всички усилия за вземане на решенията с единодушие. В случай, че дадено решение не може да бъде взето с единодушие, съставът на Апелативния съд взема своето решение с мнозинство от гласовете на всички свои членове. Становищата, изразени от отделните членове на даден състав на Апелативния съд, са анонимни.

13. Членовете на Апелативния съд са на разположение по всяко време и с кратко предизвестие, като следят отблизо другите действия по уреждането на спорове във връзка с настоящото споразумение.

14. Членовете на Апелативния съд получават ежемесечно предварителен хонорар, който се определя с решение на Комитета. Освен това за всеки ден на изпълнение на функциите на председател на Апелативния съд в съответствие с настоящия раздел председателят на Апелативния съд и, когато е приложимо, заместник-председателя получават дневно възнаграждение, равностойно на таксата, определена съгласно параграф 16.

15. Предварителният хонорар и дневното възнаграждение, посочено в параграф 14, се изплащат от двете страни по сметка, управлявана от секретариата на ICSID, като се вземат предвид съответната им степен на развитие. В случай че една от страните не изплати предварителния хонорар или дневното възнаграждение, другата страна може да реши да го изплати вместо нея. Всякакви подобни просрочени задължения остават дължими, заедно с полагащата се лихва.

16. След влизането в сила на настоящото споразумение Комитетът приема решение, с което се определя размерът на другите такси и разноските на членовете на даден състав на Апелативния съд. Съдът или, когато е приложимо, Апелативният съд разпределят тези такси и разходи между страните по спора в съответствие с член 3.53 (Временно арбитражно решение), параграф 4.

17. Комитетът може със свое решение да преобразува предварителния хонорар, дневното възнаграждение и другите такси и разноски в редовно възнаграждение. При тези обстоятелства членовете на Апелативния съд изпълняват функциите си на пълно работно време и не могат да упражняват каквато и да било друга професия, срещу възнаграждение или безвъзмездно, освен ако председателят на Апелативния съд предостави по изключение освобождаване от тази забрана. Комитетът определя възнаграждението им и свързаните с това организационни въпроси.

18. Секретариатът на ICSID изпълнява функциите на секретариат на Апелативния съд и предоставя на този съд подходяща подкрепа. Разноските по предоставянето на такава подкрепа се разпределят от Апелативния съд между страните по спора в съответствие с член 3.53 (Временно арбитражно решение), параграф 4.

ЧЛЕН 3.40

Етично поведение

1. Членовете на Съда и на Апелативния съд се избират измежду лица, чиято независимост е извън всякакво съмнение. Те не трябва да са свързани с никое правителство¹. Не трябва да приемат инструкции от което и да било правителство или организация по въпроси, свързани със спора. Те не могат да участват в разглеждането на каквито и да било спорове, които биха довели до пряк или косвен конфликт на интереси. При изпълнението на функциите си те трябва да спазват разпоредбите на приложение 11 (Кодекс за поведение на членовете на Съда, членовете на Апелативния съд и медиаторите). Освен това след назначаването им те трябва да се въздържат да действат като съветници или като определени от дадена страна експерти или свидетели по какъвто и да било висящ или нов спор за защита на инвестиции по настоящото или друго споразумение или вътрешни законови и подзаконови нормативни актове.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че фактът, че дадено лице получава доход от правителството или по-рано е било наето от правителството, или пък е в семейни отношения с лице, което получава доход от правителството, сам по себе си не е основание лицето да се счита за неотговарящо на изискванията.

2. Ако страна по спора сметне, че даден член е засегнат от конфликт на интереси, тази страна изпраща искане за отвод съответно на председателя на Съда или на председателя на Апелативния съд. Искането за отвод трябва да се изпрати в срок от 15 дни от датата, на която страната по спора е била уведомена за членовете на конкретния състав на Съда или на Апелативния съд, или в срок от 15 дни от датата, на която е узнала съответните факти, ако не е възможно разумно да се допусне, че те са ѝ били известни към момента на сформирание на състава. В искането за отвод се посочват основанията за отвода.
3. Ако в срок от 15 дни от датата на искането за отвод членът, чийто отвод е поискан, реши да не се оттегли от конкретния състав, в срок от 45 дни от получаването на искането за отвод председателят на Съда или съответно председателят на Апелативния съд взема решение по въпроса, след като изслуша страните по спора и предостави на члена възможност да представи евентуални забележки, и незабавно уведомява страните по спора и членовете на съдебния състав.
4. Исканията за отвод на включването на председателя на Съда в даден съдебен състав се разглеждат от председателя на Апелативния съд и обратното.
5. Въз основа на мотивирана препоръка от председателя на Апелативния съд или по съвместна инициатива страните могат с решение на Комитета да отстранят даден член на Съда или на Апелативния съд, когато поведението му не е в съответствие със задълженията по параграф 1 и е несъвместимо с оставането му като член на Съда или на Апелативния съд. Ако председателят на Апелативния съд е обвинен в подобно поведение, председателят на Съда представя мотивираната препоръка. Разпоредбите на член 3.38 (Съд), параграф 2 и член 3.39 (Апелативен съд), параграф 3 се прилагат *mutatis mutandis* по отношение на попълването на свободните места, които може да възникнат вследствие на разпоредбите на настоящия параграф.

ЧЛЕН 3.41

Многостранен механизъм за уреждане на спорове

Страните започват преговори за международно споразумение, което предвижда създаването на многостранен съд по инвестиционни спорове заедно със или отделно от многостранен механизъм за обжалване, приложим по отношение на спорове по настоящото споразумение. Страните може впоследствие да се- договорят да не прилагат съответни части от настоящия раздел. Комитетът може да приеме решение за прилагане на всички необходими преходни договорености.

ПОДРАЗДЕЛ 5

ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

ЧЛЕН 3.42

Приложимо право и правила за тълкуване

1. Съдът и Апелативният съд решават дали мерките, предмет на иска, са в нарушение на разпоредбите на глава 2 (Защита на инвестициите), както твърди ищецът.

2. Когато се произнесат с решение, Съдът и Апелативният съд прилагат разпоредбите на глава 2 (Защита на инвестициите) и други разпоредби на настоящото споразумение, според случая, както и други правила и принципи на приложимото между страните международно право, като при преценката на фактите вземат предвид всяко съответно вътрешно законодателство на страните по спора.

3. От съображения за правна сигурност се уточнява, че Съдът и Апелативният съд са обвързани от тълкуването на националното право от съдилищата или органите, които са компетентни да тълкуват съответното национално право, а тълкуването на националното право от Съда и Апелативния съд не е задължително за съдилищата или органите на страните. Съдът и Апелативният съд нямат юрисдикция да определят законосъобразността на мярка, за която се твърди, че представлява нарушение на настоящото споразумение по смисъла на вътрешните законови и подзаконови нормативни актове на страната по спора.

4. Съдът и Апелативният съд тълкуват настоящото споразумение в съответствие с обичайните правила за тълкуване на международното публично право, кодифицирани във *Виенската конвенция за правото на договорите*, подписана във Виена на 23 май 1969 г.

5. При възникване на сериозни проблеми във връзка с тълкуването, които могат да засегнат свързани с настоящия раздел въпроси, Комитетът може да приеме тълкувания на разпоредбите на настоящото споразумение. Тълкуването е обвързващо за Съда и за Апелативния съд. Комитетът може да реши, че дадено тълкуване е задължително от определена дата.

ЧЛЕН 3.43

Недопускане на заобикаляне

От съображения за правна сигурност се уточнява, че Съдът се отказва от юрисдикция, когато спорът е възникнал или е много вероятно да възникне в момента, когато ищецът е придобил собственост или контрол по отношение на инвестицията, която е предмет на спора, и въз основа на фактите Съдът реши, че ищецът е придобил собственост или контрол по отношение на инвестицията, единствено за да предяви иск по настоящия раздел. Възможността за отказ от юрисдикция при тези обстоятелства не засяга други възражения относно юрисдикцията, които биха могли да бъдат разгледани от Съда.

ЧЛЕН 3.44

Предварителни възражения

1. Ответникът може да подаде възражение, че даден иск е явно лишен от правно основание, не по-късно от 30 дни след сформирването на състава на Съда съгласно член 3.38 (Съд), параграф 7 и при всички положения преди първото заседание на съответния състав на Съда, или в рамките на 30 дни, след като ответникът се е запознал с фактите, на които се основава възражението.

2. Ответникът посочва възможно най-точно основанията за възражението.
3. След като даде на страните по спора възможност да представят становищата си по възражението, на първото заседание на състава на Съда или веднага след това, Съдът произнася решение или временно арбитражно решение по възражението, като посочва мотивите за това. Ако възражението е получено след първото заседание на Съда, той произнася такова решение или временно арбитражно решение във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 120 дни след подаване на възражението. При постановяването на решението Съдът приема, че твърдените факти са верни, като може също така да разгледа всички релевантни факти, по които не са повдигнати възражения.
4. Решението на Съда не засяга правото на страната по спора да повдигне възражение в съответствие с член 3.45 (Искове без правно основание) или в хода на производството по отношение на правното основание на иска и не засяга правомощието на Съда да разглежда други възражения като преюдициален въпрос. От съображения за правна сигурност се уточнява, че тези възражения могат да включват възражение, че спорът или акцесорното вземане не попада в юрисдикцията на Съда, или поради други причини не е от неговата компетентност.

ЧЛЕН 3.45

Искове без правно основание

1. Без да се засяга правомощието на Съда да разглежда други възражения като преюдициален въпрос, такова възражение, че спорът или евентуален акцесорен иск не попада в юрисдикцията на Съда или поради други причини не е от неговата компетентност, и без да се засяга правото на ответника да повдига всякакви такива възражения по всяко подходящо време, Съдът решава като преюдициален въпрос всяко повдигнато от ответника възражение, че предявен по настоящия раздел иск или негова част не представлява от правна гледна точка иск, за който може да се произнесе благоприятно за ищеца арбитражно решение по член 3.53 (Временно арбитражно решение), дори да се приеме, че представените твърдения са верни. Съдът може да разгледа и всякакви факти, по които не са повдигнати възражения.
2. Всяко възражение по параграф 1 се подава пред Съда във възможно най-кратък срок след сформирването на неговия състав и в никакъв случай по-късно от определената от Съда дата, до която ответникът може да представи своя отговор на иска за арбитраж или своята писмена защита, или в случай на изменение на иска — определената от Съда дата, до която ответникът може да представи своя отговор относно изменението. Не се допуска подаване на възражение при висящо производство по член 3.44 (Предварителни възражения), освен ако Съдът даде разрешение за подаване на възражение по настоящия член, след като надлежно е взел предвид обстоятелствата по делото.

3. При получаване на възражение по параграф 1 и освен ако счете възражението за явно неоснователно, Съдът спира всяко производство по същество, определя график за разглеждане на възражението, който е съобразен с установените вече графици за разглеждане на всеки друг преюдициален въпрос, и произнася решение или временно арбитражно решение по възражението, като посочва съответните основания.

ЧЛЕН 3.46

Прозрачност на производството

1. Правилата за прозрачност на UNCITRAL се прилагат по отношение на споровете по настоящия раздел, при спазване на параграфи 2—8.

2. Искане за консултации съгласно член 3.30 (Консултации), уведомлението за намерение съгласно член 3.32 (Уведомление за намерение за предявяване на иск), параграф 1, определението по член 3.32 (Уведомление за намерение за предявяване на иск), параграф 2, искането за отвод и решението за отвод по член 3.40 (Етично поведение), както и искането за съединяване на искове съгласно член 3.59 (Съединяване на искове) се включват в списъка с документи, посочени в член 3, параграф 1 от правилата за прозрачност на UNCITRAL.

3. В съответствие с член 7 от правилата за прозрачност на UNCITRAL Съдът може да реши, по своя собствена инициатива или по искане на всяко лице и след консултации със страните по спора, дали и как да осигури достъп до други документи, предоставени или издадени от Съда, които не попадат в приложното поле на член 3, параграфи 1 и 2 от правилата за прозрачност на UNCITRAL. Това може да включва откъси, когато ответникът е съгласен с това.
4. Независимо от разпоредбите на член 2 от правилата за прозрачност на UNCITRAL след получаване на съответните документи съгласно параграф 2 от настоящия член, Съюзът или Виетнам, според случая, незабавно предава тези документи на неучастващата в спора страна и ги прави достъпни за обществеността, след като бъде заличена поверителната или защитената информация¹.
5. Документите, посочени в параграфи 2, 3 и 4, могат да бъдат направени публично достояние, като бъдат предадени на депозитаря, посочен в правилата за прозрачност на UNCITRAL, или по друг начин.
6. Не по-късно от три години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение Комитетът прави преглед на действието на параграф 3. По искане на една от страните Комитетът може да приеме решение в съответствие с член 4.1 (Комитет), параграф 5, буква в), с което да постанови, че вместо разпоредбите на параграф 3 от настоящия член се прилагат разпоредбите на член 3, параграф 3 от правилата за прозрачност на UNCITRAL.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че поверителна или защитена информация, както е определена в член 7, параграф 2 от правилата за прозрачност на UNCITRAL, включва класифицирана правителствена информация.

7. В случай че Съдът се произнесе по възражение относно определянето на исканата информация като поверителна или защитена, нито страните по спора, нито Съдът могат да оповестяват на неучастваща в спора страна или на обществеността каквато и да било защитена информация, когато страната по спора, предоставила тази информация, ясно я е обозначила като такава¹.

8. Страна по спора може да разкрива на други свързани с производството лица, включително свидетели и експерти, такива нередактирани документи, каквито счита за необходими в рамките на производствата съгласно настоящия раздел. При все това страната по спора гарантира, че тези лица опазват поверителната или защитена информация, съдържаща се във въпросните документи.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че когато страната по спора, представила информацията, реши да оттегли целия или част от предявения иск, съдържащ такава информация, в съответствие с член 7, параграф 4 от правилата за прозрачност на UNCITRAL, другата страна по спора, винаги когато е необходимо, повторно подава пълни и редактирани документи, в които или премахва информацията, оттеглена от страната по спора, която първа е предоставила информацията, или преработва информацията, така че да съответства на определянето на страната по спора, която първа е предоставила информацията.

ЧЛЕН 3.47

Междинни решения

Съдът може да разпорежи налагане на междинна обезпечителна мярка, за да бъдат защитени правата на страна по спора или за да се гарантира напълно ефективното прилагане на юрисдикцията на Съда, включително чрез заповед за запазване на доказателства, които са притежание или са под контрола на страна по спора, или за защита на юрисдикцията на Съда. Съдът не може да разпорежи изземване на имущество, нито да възпрепятства прилагането на третирането, за което се твърди, че представлява нарушение. За целите на настоящия член понятието „разпореждане“ включва препоръка.

ЧЛЕН 3.48

Гаранция за съдебните разноски

1. От съображения за правна сигурност се уточнява, че Съдът може, при поискване, да разпорежи на ищеца да предостави гаранция за всички или част от съдебните разноски, ако има разумни основания да смята, че съществува риск ищецът да не бъде в състояние да изпълни евентуално издадено срещу него решение за съдебните разноски.
2. Ако гаранцията за съдебните разноски не е предоставена изцяло в срок от 30 дни от разпореждането на Съда или в рамките на всеки друг определен от Съда срок, последният уведомява за това страните по спора. Съдът може да разпорежи временно преустановяване или прекратяване на производството.

ЧЛЕН 3.49

Отказ от иск

Ако след предявяването на иск съгласно настоящия раздел ищецът не предприеме каквито и да било действия в хода на производството в продължение на 180 последователни дни или в уговорен от страните по спора срок, ще се счита, че ищецът е оттеглил иска си и е направил отказ от него. По искане на ответника и след уведомяване на страните по спора Съдът приема определение по отказа от иска и издава заповед за присъждане на разноски. След като определението бъде прието, правомощията на Съда се считат за изчерпани. Ищецът не може впоследствие да предяви иск по същия въпрос.

ЧЛЕН 3.50

Език на производството

1. Страните по спора се договарят относно езика, който да се използва в производството.

2. Ако страните по спора не постигнат съгласие по параграф 1 в срок от 30 дни от сформирването на състава на Съда съгласно член 3.38 (Съд), параграф 7, Съдът определя езика, който да се използва в производството. Съдът взема своето решение след консултация със страните по спора с цел да се постигне икономическа ефективност на производството и да се гарантира, че определението не налага ненужна тежест върху ресурсите на страните по спора и на Съда¹.

ЧЛЕН 3.51

Неучастваща в спора страна

1. В срок от 30 дни от получаването на всички документи, посочени в букви а) и б), или веднага след разрешаването на спор относно поверителната или защитената информация, ответникът предоставя на неучастващата в спора страна:

а) искането за консултации съгласно член 3.30 (Консултации), уведомлението за намерение съгласно член 3.32 (Уведомление за намерение за предявяване на иск), параграф 1, определението по член 3.32 (Уведомление за намерение за предявяване на иск), параграф 2 и иска по член 3.33 (Предявяване на иск); както и

¹ При разглеждането на икономическата ефективност на производството Съдът следва да отчете разходите на страните по спора и на Съда при обработката на съдебната практика и правната документация, която евентуално ще бъде представена от страните по спора.

- б) при поискване, документите, които са предоставени на разположение на обществеността в съответствие с член 3.46 (Прозрачност на производството).

2. Неучастващата в спора страна има право да присъства на изслушванията, провеждани съгласно настоящия раздел, и да прави устни изявления във връзка с тълкуването на настоящото споразумение.

ЧЛЕН 3.52

Доклади на вещи лица

По искане на страна по спора или след консултация със страните по спора Съдът, по своя собствена инициатива, може да назначи едно или повече вещи лица, които да му докладват писмено за всички фактически въпроси, засягащи околната среда, здравето, безопасността или други въпроси, повдигнати от една от страните по спора в хода на производството.

ЧЛЕН 3.53

Временно арбитражно решение

1. Когато Съдът реши, че спорната мярка нарушава някоя от разпоредбите на глава 2 (Защита на инвестициите), той може, въз основа на искане от страна на ищеца и след като изслуша страните по спора, да присъди, отделно или в комбинация, само:

- а) парични обезщетения за вреди и всякаква приложима лихва, както и

- б) възстановяване на собственост, в който случай в решението се посочва, че вместо възстановяването ответникът може да плати парично обезщетение за вреди и всякаква приложима лихва, определени в съответствие с приложимите разпоредби на глава 2 (Защита на инвестициите).

Когато искът е предявен от името на местно установено дружество, всяко решение съгласно настоящия параграф предвижда, че:

- а) парични обезщетения за вреди и всякаква приложима лихва се изплащат на местно установеното дружество, както и
- б) всяко възстановяване на собственост се прави към местно установеното дружество.

Съдът не може да издаде заповед за отмяна на съответното третиране.

2. Паричните обезщетения не могат да бъдат по-големи от понесената от ищеца загуба или според случая — от неговото местно установено дружество, в резултат на нарушението на някоя от разпоредбите на глава 2 (Защита на инвестициите), намалени с всички предходни обезщетения или компенсации, които вече са предоставени от съответната страна. От съображения за правна сигурност се уточнява, че когато инвеститор предявява иск от свое име, инвеститорът може да възстанови само загуба или вреда, които е претърпял по отношение на негова попадаща в обхвата инвестиция.

3. Съдът не може да присъжда наказателни обезщетения.

4. Съдът отсъжда разноските за производството¹ да бъдат понесени от загубилата страна по спора. При изключителни обстоятелства Съдът може да разпредели съдебните разноски между страните по спора, ако реши, че разпределянето е уместно при обстоятелствата по делото. Другите разумно определени разходи, включително разумно определените разходи за правно представителство и правна помощ, се понасят от загубилата страна по спора, освен ако Съдът реши, с оглед на обстоятелствата по случая, че такова разпределение е необосновано. Когато само някои части на исковете са успешни, разходите се коригират пропорционално на броя или дела на успешните части на исковете. Апелативният съд разглежда разходите в съответствие с настоящия член.

5. Комитетът може да приеме допълнителни правила за хонорарите за целите на определянето на максималния размер на разходите за правно представителство и правна помощ, които могат да бъдат понесени от конкретни категории загубили страни по спора. При приемането на тези допълнителни правила трябва да се вземат предвид финансовите ресурси на дадения ищец, когато той е физическо лице или малко или средно предприятие. Комитетът се стреми да приеме такива допълнителни правила не по-късно от една година след датата на влизане в сила на настоящото споразумение.

6. Съдът произнася временното арбитражно решение в срок от 18 месеца от датата на предявяване на иска. Ако този срок не може да бъде спазен, Съдът приема решение в този смисъл, в което се посочват причините за това закъснение.

¹ От съображения за правна сигурност се уточнява, че понятието „разноски“ включва: а) разумно определените разходи за съвет от вещо лице и друго съдействие, изискано от Съда, и б) разумно определените пътни разноски и други разходи на свидетелите до степента, в която тези разходи са одобрени от Съда.

ЧЛЕН 3.54

Процедура по обжалване

1. Всяка от страните по спора може да обжалва пред Апелативния съд временно арбитражно решение в срок от 90 дни от произнасянето му. Основанията за обжалването са:
 - а) че Съдът е допуснал грешка при тълкуването или прилагането на съответното право;
 - б) че Съдът е допуснал явна грешка при оценяването на фактите, включително оценяването на съответното вътрешно право; или
 - в) основанията, предвидени в член 52 от Конвенцията на ICSID, доколкото не попадат в обхвата на букви а) и б).
2. Апелативният съд отхвърля жалбата, когато установи, че тя е неоснователна. Апелативният съд може също така да отхвърли жалбата по ускорена процедура, когато е видно, че тя е явно неоснователна.
3. Ако Апелативният съд констатира, че жалбата е основателна, решението на Апелативния съд изцяло или частично изменя или отменя правните констатации и заключения във временното арбитражно решение. В своето решение Апелативният съд подробно посочва как е изменил или отменил съответните констатации и заключения на Съда.

4. Когато констатираните от Съда факти го позволяват, Апелативният съд прилага към тези факти своите собствени правни констатации и заключения и постановява окончателно решение. Ако това не е възможно, той връща делото на Съда.

5. Като общо правило срокът на производството по обжалване не може да надвишава 180 дни, изчислени от датата, на която страна по спора официално заяви решението си да обжалва, до датата, на която Апелативният съд произнесе своето решение. Когато Апелативният съд сметне, че не може да произнесе решението си в срок от 180 дни, той информира писмено страните по спора за основанията за забавянето, като същевременно дава прогноза за срока, в който ще произнесе това решение. В никакъв случай производството не може да превишава 270 дни, освен ако това не се налага от изключителни обстоятелства.

6. Страната по спора, която внася жалба, предоставя гаранция, включително за разходите за обжалване, както и разумна сума, определена от Апелативния съд, в зависимост от обстоятелствата по делото.

7. Член 3.37 (Финансиране от трети страни), член 3.46 (Прозрачност на производството), член 3.47 (Междинни решения), член 3.49 (Отказ от иск), 3.51 (Неучастваща в спора страна), член 3.53 (Временно арбитражно решение) и член 3.56 (Обезщетение или друга компенсация) се прилагат *mutatis mutandis* по отношение на производството по обжалване.

ЧЛЕН 3.55

Окончателно арбитражно решение

1. Временното арбитражно решение, постановено по реда на настоящия раздел, става окончателно, ако нито една страна по спора не е обжалвала временното арбитражно решение съгласно член 3.54 (Процедура по обжалване), параграф 1.
2. Когато временното арбитражно решение е обжалвано и Апелативният съд отхвърли жалбата съгласно член 3.54 (Процедура по обжалване), параграф 2, временното арбитражно решение става окончателно, считано от датата, на която Апелативният съд е отхвърлил жалбата.
3. Когато временното арбитражно решение е обжалвано и Апелативният съд е произнесъл окончателно решение, временното арбитражно решение, изменено или отменено от Апелативния съд, става окончателно на датата, на която е произнесено окончателното решение на Апелативния съд.
4. Когато временното арбитражно решение е обжалвано и Апелативният съд е изменил или отменил правните констатации и заключения във връзка с временното арбитражно решение и е върнал делото за ново разглеждане от Съда, Съдът, след като изслуша страните по спора, ако е целесъобразно, преразглежда временното си решение с цел да отрази констатациите и заключенията на Апелативния съд. Направените от Апелативния съд фактически констатации имат обвързваща сила за Съда. Съдът се стреми да произнесе преразгледаното си решение в срок от 90 дни от получаването на решението на Апелативния съд. Преразгледаното временно решение става окончателно 90 дни след неговото произнасяне.

5. За целите на настоящия раздел терминът „окончателно решение“ включва всяко окончателно решение на Апелативния съд, постановено съгласно член 3.54 (Процедура по обжалване), параграф 4.

ЧЛЕН 3.56

Обезщетение или друга компенсация

Фактът, че инвеститорът е получил или ще получи обезщетение или друга компенсация по договор за застраховка или договор за гаранция за цялото или част от предявеното обезщетение, претендирано в рамките на започнат по настоящия раздел спор, не може да се приема от Съда като валидна защита, насрещен иск, право за прихващане или друг иск.

ЧЛЕН 3.57

Привеждане в действие на окончателни арбитражни решения

1. Окончателните арбитражни решения, произнесени съгласно настоящия раздел:
 - а) са задължителни за страните по спора и по отношение на това конкретно дело, както и
 - б) не подлежат на обжалване, преразглеждане, отмяна, анулиране или каквато и да било друга корективна мярка.

2. Страните признават произнесеното съгласно настоящия раздел окончателно решение за задължително и привеждат в изпълнение съответните парични задължения на своята територия, по същия начин като при окончателно решение на съд в съответната страна.
3. Независимо от разпоредбите на параграфи 1 и 2, през периода, посочен в параграф 4, признаването и привеждането в изпълнение на окончателно решение във връзка със спор, при който Виетнам е ответник, се извършват съгласно Нюйоркската конвенцията от 1958 г. През този период параграф 1, буква б) от настоящия член и член 3.36 (Съгласие), параграф 3, буква б) не се прилагат за спорове, при които Виетнам е ответник.
4. По отношение на окончателно арбитражно решение, по което Виетнам е ответник, разпоредбите на параграф 1, буква б) и параграф 2 се прилагат след период от пет години след датата на влизане в сила на настоящото споразумение или по-дълъг период, определен от Комитета, ако условията го налагат.
5. Изпълнението на арбитражното решение се урежда от законодателството относно изпълнението на съдебни или арбитражни решения, което е в сила към момента, когато е поискано изпълнението.
6. От съображения за правна сигурност се уточнява, че член 4.14 (Липса на непосредствено действие) не е пречка за признаването, изпълнението и прилагането на произнесени съгласно настоящия раздел арбитражни решения.
7. За целите на член 1 от Нюйоркската конвенцията от 1958 г. произнесените съгласно настоящия раздел окончателни арбитражни решения се считат за арбитражни решения във връзка с иски, възникнали при търговско взаимоотношение или търговска сделка.

8. От съображения за правна сигурност и при спазване на разпоредбите на параграф 1, буква б) се уточнява, че когато иск е предмет на процедурата за уреждане на спор по реда на член 3.33 (Предявяване на иск), параграф 1, буква а), произнесеното съгласно настоящия раздел окончателно арбитражно решение се счита за арбитражно решение по раздел 6 от глава IV от Конвенцията на ICSID.

ЧЛЕН 3.58

Роля на страните по споразумението

1. Страните не може да предоставят дипломатическа закрила или да предявяват международен иск по отношение на спор по настоящия раздел, освен ако другата страна не е спазила и изпълнила произнесеното по спора арбитражно решение. За целите на настоящия параграф дипломатическата закрила не включва неформалните дипломатически контакти, чиято единствена цел е да способстват за уреждането на спора.
2. Параграф 1 не изключва възможността спор по отношение на мярка с общо приложение да бъде уреден съгласно раздел А (Разрешаване на спорове между страните), ако за тази мярка се твърди, че е в нарушение на споразумението, и във връзка с нея е бил започнат спор по отношение на конкретна инвестиция в съответствие с член 3.33 (Предявяване на иск). Това не засяга член 3.51 (Неучастваща в спора страна) или член 5 от правилата за прозрачност на UNCITRAL.

ЧЛЕН 3.59

Съединяване на искове

1. В случай че два или повече иска, предявени съгласно настоящия раздел, са свързани с общ правен въпрос или факт и са предизвикани от едни и същи събития и обстоятелства, ответникът може да отправи до председателя на Съда искане за съединяване на тези искове или части от тях. В искането се посочва:

- а) имената и адресите на страните по спора във връзка с исковете, които са предмет на искането за съединяване;
- б) обхватът на желаното съединяване, както и
- в) мотивите за искането.

Ответникът представя искането на всеки ищец по иска, който ответникът предлага да бъде съединен.

2. Ако всички страни по спора, породен от исковете, които са предмет на искането за съединяване, се съгласят исковете да бъдат съединени, страните по спора внасят съвместно искане до председателя на Съда съгласно параграф 1. След получаването на такова съвместно искане председателят на Съда сформира нов състав на Съда (наричан по-долу „разглеждащ искането за съединяване състав“) в съответствие с член 3.38 (Съд), който има юрисдикция по отношение на всички или част от исковете, които са предмет на съвместното искане за съединяване.

3. Ако страните по спора, посочени в параграф 2, не са постигнали съгласие по съединяването в срок от 30 дни от датата, на която и последният засегнат ищец е получил искането за съединяване по параграф 1, председателят на Съда сформира разглеждащия искането за съединяване състав в съответствие с член 3.38 (Съд). Разглеждащият искането за съединяване състав упражнява юрисдикция по отношение на всички или част от исковете, ако — след като вземе предвид становищата на страните по спора — реши, че по този начин ще се осигури справедливо и ефективно разрешаване на исковете, включително с оглед на съгласуваността на арбитражните решения.
4. Разглеждащият искането за съединяване състав провежда производството съгласно правилата за уреждане на спорове, избрани със съгласието на ищите сред правилата, посочени в член 3.33 (Предявяване на иск), параграф 2.
5. Ако ищите не се споразумеят относно правилата за уреждане на спорове в срок от 30 дни от датата, на която и последният засегнат ищец е получил искането за съединяване, разглеждащият искането за съединяване състав провежда производството в съответствие с арбитражните правила на UNCITRAL.
6. Съставите на Съда, сформирани съгласно член 3.38 (Съд), преотстъпват юрисдикция във връзка с исковете или части от тях, по които разглеждащият искането за съединяване състав има юрисдикция, и спират или отлагат производството, според случая. Арбитражното решение на разглеждащия искането за съединяване състав по отношение на части от исковете, за които той е получил юрисдикция, е със задължителна сила за съставите на Съда, които имат юрисдикция върху останалата част от исковете, считано от датата, на която арбитражното решение стане окончателно съгласно член 3.55 (Окончателно арбитражно решение).

7. Даден ищец може да оттегли от производство за уреждане на спорове по настоящия член иск или част от него, който е предмет на съединяване, като този иск или част от него не може след това да бъде повторно внесен съгласно член 3.33 (Предявяване на иск).

8. По искане на ответника разглеждащият искането за съединяване състав може да реши, на същото основание и със същите последици като посочените в параграфи 3 и 6, дали да упражни юрисдикция по отношение на целия иск или част от него, попадащ в приложното поле на параграф 1, който е предявен след започването на производството по съединяване.

9. По искане на един от ищите разглеждащият искането за съединяване състав може да приеме необходимите мерки за запазване на поверителността на защитената информация на този ищец по отношение -на другите- ищци. Тези мерки могат да включват представяне на другите ищци на редактирани версии на съдържащи защитена информация документи или договорености за провеждане на части от изслушванията в частен формат.

ГЛАВА 4

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ, ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 4.1

Комитет

1. Страните създават Комитет, който се състои от представители на ЕС като страна по споразумението и на Виетнам.

2. Комитетът заседава веднъж годишно, освен ако той не реши друго, или при неотложни случаи по искане на една от страните. Заседанията на Комитета се провеждат последователно в Съюза и Виетнам, освен ако страните не се договорят за друго. Комитетът се председателства съвместно от министъра на планирането и инвестициите на Виетнам и от члена на Европейската комисия, отговарящ за търговията, или от съответните им представители. Комитетът постига съгласие относно графика на заседанията си и определя дневния си ред.

3. Комитетът:

- а) осигурява правилното изпълнение на настоящото споразумение;
- б) осъществява надзор и подпомага изпълнението и прилагането на настоящото споразумение, както и на неговите общи цели;
- в) разглежда въпроси, свързани с настоящата глава, които са отнесени към него от някоя от страните;
- г) разглежда трудности, които могат да възникнат при изпълнението на раздел Б (Разрешаване на спорове между инвеститори и страните) от глава 3 (Уреждане на спорове).
- д) проучва евентуалните възможности за подобрения на раздел Б (Разрешаване на спорове между инвеститори и страните) от глава 3 (Уреждане на спорове), по-специално с оглед на опита и тенденциите в други международни форуми;

- е) по искане на някоя от страните разглежда прилагането на всички взаимноприемливи решения по отношение на спор съгласно раздел Б (Разрешаване на спорове между инвеститори и страните) от глава 3 (Уреждане на спорове);
 - ж) разглежда проекта на работни процедури, изготвен от председателя на Съда или на Апелативния съд в съответствие с член 3.38 (Съд), параграф 10 и член 3.39 (Апелативен съд), параграф 10;
 - з) без да се засяга глава 3 (Уреждане на спорове), полага усилия за решаване на проблеми, които могат да възникнат в области, обхванати от настоящото споразумение, или разрешава спорове, които могат да възникнат във връзка с тълкуването или прилагането на настоящото споразумение, както и
 - и) разглежда всички други въпроси, които представляват интерес и са свързани с области, попадащи в обхвата на настоящото споразумение.
4. Комитетът може съгласно съответните разпоредби на настоящото споразумение:
- а) да осъществява контакт по въпроси, попадащи в приложното поле на настоящото споразумение, с всички заинтересовани страни, включително частния сектор, социалните партньори и организациите на гражданското общество;
 - б) да проучи възможността и да препоръча на страните изменения на настоящото споразумение или в случаите, които са изрично предвидени в настоящото споразумение, да изменя с решение разпоредбите на настоящото споразумение;

- в) да приема тълкувания на разпоредбите на настоящото споразумение, включително в съответствие с член 3.42 (Приложимо право и правила за тълкуване), параграф 4, които са задължителни за страните и за всички органи, създадени по силата на настоящото споразумение, включително арбитражните състави по раздел А (Разрешаване на спорове между страните) от глава 3 (Уреждане на спорове) и съдебните органи, създадени съгласно раздел Б (Разрешаване на спорове между инвеститори и страните) от глава 3 (Уреждане на спорове);
 - г) да приема решения или да отправя препоръки, както е предвидено в настоящото споразумение;
 - д) да приеме свой процедурен правилник;
 - е) да предприема други действия в изпълнение на своите функции в съответствие с разпоредбите на настоящото споразумение.
5. Комитетът може съгласно съответните разпоредби на настоящото споразумение и след като бъдат изпълнени съответните правни изисквания и процедури на страните:
- а) да приема решения за назначаване на членовете на Съда или на Апелативния съд в съответствие с член 3.38 (Съд), параграф 2 (Съд) и член 3.39 (Апелативен съд), параграф 3; да увеличава или намалява броя на членовете съгласно член 3.38 (Съд), параграф 3 (Съд) и член 3.39 (Апелативен съд), параграф 4; и да отстранява даден член от Съда или Апелативния съд в съответствие с член 3.40 (Етично поведение), параграф 5;

- б) да приема и впоследствие да изменя правила, допълващи приложимите правила за уреждане на спорове, както е посочено в член 3.33 (Предявяване на иск), параграф 4; тези правила и изменения са обвързващи за Съда и за Апелативния съд;
- в) да приема решение, с което да постанови, че вместо разпоредбите на член 3.46 (Прозрачност на производството), параграф 3 се прилагат разпоредбите на член 3, параграф 3 от правилата за прозрачност на UNCITRAL;
- г) да определи размера на предварителния хонорар, посочен в член 3.38 (Съд), параграф 14 и член 3.39 (Апелативен съд), параграф 14, както и другите такси и разноските на членовете на съответния състав на Апелативния съд и на председателите на Съда и на Апелативния съд съгласно член 8.28 (Съд), параграфи 14 и 16 и член 3.39 (Апелативен съд), параграфи 14 и 16;
- д) да преобразува предварителния хонорар и другите такси и разноски на членовете на Съда и на Апелативния съд в редовно възнаграждение съгласно член 3.38 (Съд), параграф 17 и член 3.39 (Апелативен съд), параграф 17;
- е) да приеме или отхвърли проекта на работни процедури на Съда или на Апелативния съд в съответствие с член 3.38 (Съд), параграф 10 и член 3.39 (Апелативен съд), параграф 10;
- ж) да приеме решение, с което се определят всички необходими преходни договорености съгласно член 3.41 (Многостранен механизъм за уреждане на спорове), както и

- 3) да приеме допълнителни правила за хонорарите съгласно член 3.53 (Временни арбитражни решения), параграф 5.

ЧЛЕН 4.2

Вземане на решения от Комитета

1. С оглед постигането на целите на настоящото споразумение Комитетът разполага с правомощия да взема решения в случаите, предвидени в настоящото споразумение. Вzetите решения имат задължителна сила за страните, които приемат необходимите мерки за прилагането на тези решения.
2. Комитетът може да отправя подходящи препоръки към страните.
3. Всички решения и препоръки на Комитета се приемат по взаимно съгласие.

ЧЛЕН 4.3

Изменения

1. Страните могат да изменят настоящото споразумение. Изменението влиза в сила, след като страните си разменят писмени уведомления, които удостоверяват, че те са изпълнили своите съответни приложими законови процедури, както е предвидено в член 4.9 (Влизане в сила).

2. Независимо от разпоредбите на параграф 1 и в случаите, предвидени в настоящото споразумение, страните могат да приемат в рамките на Комитета решение за изменение на настоящото споразумение. Това не засяга изпълнението на приложимите законови процедури на всяка страна.

ЧЛЕН 4.4

Данъчно облагане

1. Нищо в настоящото споразумение не засяга правата и задълженията нито на Съюза или на някоя от неговите държави членки, нито на Виетнам, предвидени в данъчна спогодба между която и да било държава — членка на Съюза, и Виетнам. В случай на несъответствие между настоящото споразумение и някоя данъчна спогодба, тази данъчна спогодба има предимство в сферата на несъответствието.

2. Някоя от разпоредбите на настоящото споразумение не се тълкува като възпрепятстваща страните при прилагането на съответните разпоредби на данъчното им законодателство да правят разграничение между данъкоплатци, които не се намират в еднакво положение, по-специално по отношение на мястото им на пребиваване или по отношение на мястото, в което е инвестиран капиталът им.

3. Някоя от разпоредбите на настоящото споразумение не се тълкува по начин, който възпрепятства приемането или прилагането на мярка, която цели предотвратяване на избягването на данъчно облагане или на укриването на данъци в съответствие с данъчните разпоредби на спогодбите за избягване на двойното данъчно облагане или с други данъчни договорености, или с вътрешното данъчно законодателство.

ЧЛЕН 4.5

Мерки от съображения за предпазливост

1. Никоя от разпоредбите на настоящото споразумение не може да се тълкува по начин, който би възпрепятствал страните да приемат или поддържат в сила мерки от съображения за предпазливост, като например:
 - а) закрила на инвеститорите, вложителите, титулярите на полици или лицата, към които доставчикът на финансови услуги има фидуциарно задължение; или
 - б) гарантиране на почтеността и стабилността на финансовата система на дадена страна.
2. Мерките по параграф 1 не мога да пораждат тежест, по-голяма от необходимата за постигането на преследваните с тях цели.
3. Никоя от разпоредбите на настоящото споразумение не може да се тълкува като изискване към страна да разкрива информация относно дейностите и сметките на отделни потребители или каквато и да била поверителна или защитена информация, с която разполагат държавните органи.

ЧЛЕН 4.6

Общи изключения

С уговорката, че изброените по-долу мерки не могат да се прилагат по начин, който би представлявал средство за произволна или неоправдана дискриминация между държави, в които преобладават сходни условия, или средство за прикрито ограничаване на попадаща в обхвата инвестиция, никоя от разпоредбите на член 2.3 (Национално третиране) и член 2.4 (Третиране като най-облагодетелствана нация) не се тълкува по начин, който да възпрепятства страните да приемат или прилагат мерки, които са:

- а) необходими за защита на обществената сигурност или обществения морал или за поддържане на обществения ред;
- б) необходими за опазване на живота или здравето на хората, животните или растенията;
- в) свързани с опазването на изчерпаеми природни ресурси, ако подобни мерки се прилагат заедно с ограничения по отношение на местните инвеститори или местното предоставяне или потребление на услуги;
- г) са необходими за опазване на национални богатства с художествена, историческа или археологическа стойност;

д) необходими за осигуряване на спазването на законови или подзаконови нормативни актове, които не са в противоречие с разпоредбите на член 2.3 (Национално третиране) и член 2.4 (Третиране като най-облагодетелствана нация), включително тези, които се отнасят до:

- i) предотвратяване на заблуждаващи и измамни практики или до справяне с последиците от неизпълнение на договори;
- ii) защита на неприкосновеността на личния живот на гражданите във връзка с обработката и разпространението на лични данни и защитата на поверителността на сведения и сметки на гражданите; или
- iii) сигурността;

или

- е) са несъвместими с член 2.3 (Национално третиране), параграф 1, при условие че разликата в третирането цели да гарантира ефективното или справедливо облагане или събиране на преки данъци във връзка с икономически дейности или инвеститори на другата страна по споразумението¹.

¹ Мерките, целящи да осигурят справедливо или ефективно облагане с преки данъци или събирането на такива данъци, включват мерки, приети от някоя от страните съгласно данъчната ѝ система, които:

- i) се прилагат към чуждестранни инвеститори и доставчици на услуги след отчитане на факта, че данъчното задължение на чуждестранни лица се определя въз основа на облагаемите единици, които произхождат или се намират на територията на страната по споразумението;
- ii) се прилагат към чуждестранни лица с цел да се гарантира облагането или събирането на данъци на територията на страната;
- iii) се прилагат спрямо чуждестранни или местни лица с цел да се предотврати избягването или укриването на данъци, включително мерки за изпълнение на данъчните задължения;
- iv) се прилагат спрямо потребители на услуги, предоставени на или от територията на другата страна, с цел да се гарантира облагането на такива потребители с данъци, произхождащи от източници на територията на страната, или събирането на такива данъци;
- v) разграничават инвеститорите и доставчиците на услуги, които подлежат на облагане за облагаеми в целия свят данъчни единици, от други инвеститори и доставчици на услуги след отчитане на разликата в естеството на данъчната основа в техните случаи; или
- vi) определят, насочват или разпределят доход, печалба, приход, загуба, удръжка или кредит на местните лица или клонове или между свързани лица или клонове на едно и също лице с цел да защитят данъчната основа на страната.

Данъчните термини или понятия в буква е) и в настоящата бележка под линия се определят в съответствие с данъчните определения и понятия или еквивалентни или подобни определения и понятия съгласно вътрешните законови и подзаконови нормативни актове на страната, предприемаща мярката.

ЧЛЕН 4.7

Специални изключения

Никоя от разпоредбите на глава 2 (Защита на инвестициите) не се прилага по отношение на недискриминационни мерки с общо приложение, предприети от който и да било публичен субект при изпълнението на парична политика или политиката за обменния курс.

Настоящият член не засяга задълженията на страните по член 2.8 (Прехвърляне).

ЧЛЕН 4.8

Изключения, свързани със сигурността

Никоя от разпоредбите на настоящото споразумение не се тълкува като:

- а) изискваща от дадена страна да предоставя информация, чието разкриване тя счита за противоречащо на основните ѝ интереси за сигурност;
- б) възпрепятстваща някоя от страните по споразумението да предприеме действие, което тя смята за необходимо за защитата на основните ѝ интереси в областта на сигурността:
 - і) отнасящо се до производство на оръжие, боеприпаси и военни материали и търговия с такива стоки и материали и до трафик с други стоки и материали, както и стопански дейности, извършвани пряко или косвено за целите на снабдяването на военен обект;

- ii) отнасящо се до предоставянето на услуги, извършвано пряко или косвено с цел снабдяване с продоволствие на военно учреждение;
 - iii) отнасящо се до материали за ядрено делене и за ядрен синтез или материали, от които те се получават, или
 - iv) предприето по време на война или друго извънредно положение в международните отношения;
- в) възпрепятстваща някоя от страните да предприеме действие в изпълнение на нейните задължения по *Хартата на Обединените нации*, подписана в Сан Франсиско на 26 юни 1945 г., с оглед на поддържането на международния мир и сигурност.

ЧЛЕН 4.9

Приложение на законови и подзаконови нормативни актове

Разпоредбите на член 2.8. (Прехвърляне) не може да се тълкуват като пречка за някоя от страните да приложи по справедлив и недискриминационен начин, който не представлява прикрито ограничение на инвестиция, своите законови и подзаконови нормативни актове, отнасящи се до:

- а) фалит, неплатежоспособност, възстановяване и реструктуриране на банки, защита на правата на кредиторите или пруденциалния надзор на финансовите институции;

- б) емитиране, търговия или сделки с финансови инструменти;
- в) финансовото отчитане или документирането на паричните преводи, когато това е необходимо за подпомагането на правоприлагащите или финансовите регулаторни органи;
- г) престъпления или наказуеми деяния, заблуждаващи или измамни практики;
- д) гарантиране изпълнението на съдебни решения по производства; или
- е) социалната сигурност, обществените пенсионни схеми или задължителните спестовни схеми.

ЧЛЕН 4.10

Временни защитни мерки

При изключителни обстоятелства на сериозни затруднения по отношение на функционирането на икономическия и паричен съюз, или в случая на Виетнам — на функционирането на паричната политика и политиката на обменния курс, или на заплахата от такива затруднения, засегнатата страна може да вземе защитни мерки, които са абсолютно необходими по отношение на прехвърлянията, за срок, който не надвишава една година.

ЧЛЕН 4.11

ОГРАНИЧЕНИЯ В СЛУЧАЙ НА ЗАТРУДНЕНИЯ ПО ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС И ВЪНШНАТА ФИНАНСОВА ПОЗИЦИЯ

1. Когато някоя от страните изпитва сериозни затруднения, свързани с платежния баланс или с външната финансова позиция, или е изправена пред заплаха от настъпването на такива, тя може да приеме или да запази прилагането на ограничителни мерки по отношение на търговията със стоки, които:
 - а) да бъдат недискриминационни спрямо трети държави в сходни ситуации;
 - б) да не надхвърлят необходимото за подобряване на състоянието на платежния баланс или на външната финансова позиция;
 - в) да са съвместими с *Учредителния договор на Международния валутен фонд*, доколкото той е приложим;
 - г) да избягват причиняването на излишни вреди на търговските, икономическите и финансовите интереси на другата страна, както и
 - д) да имат временен характер и с подобряване на ситуацията постепенно да отпаднат.
2. Страната, която е приела и запазва прилагането на мерките по параграф 1, бързо уведомява другата страна за тях и представя във възможно най-кратък срок график за тяхното премахване.

3. Когато са приети или запазени в сила ограничения съгласно параграф 1, незабавно се провеждат консултации в рамките на Комитета, освен ако консултациите се проведат в рамките на друг форум. По време на консултациите се прави оценка на затрудненията, свързани с платежния баланс или с външната финансова позиция, които са довели до съответните мерки, като се вземат предвид, наред с друго, фактори като:

- а) естеството и сериозността на затрудненията;
- б) външната икономическа и търговска конюнктура; или
- в) други възможни коригиращи мерки.

По време на консултациите се обсъжда дали ограничителните мерки са съвместими с разпоредбите на параграфи 1. Всички констатации от статистическо или фактическо естество, представени от Международния валутен фонд, се приемат и при заключенията се взема предвид оценката на Международния валутен фонд за платежния баланс и за външната финансова позиция на засегнатата страна.

ЧЛЕН 4.12

Оповестяване на информация

1. Някоя от разпоредбите на настоящото споразумение не може да се тълкува като изискваща от която и да било страна да предоставя поверителна информация, чието оповестяване би възпрепятствало правоприлагането или по друг начин би противоречало на обществен интерес, или би накърнило законни търговски интереси на определени публични или частни предприятия, освен в случаите, в които арбитражен състав изиска предоставянето на поверителна информация в хода на производство по разрешаване на спорове съгласно раздел А (Разрешаване на спорове между страните) от глава 3 (Уреждане на спорове). В такива случаи арбитражният състав гарантира пълната защита на поверителността.
2. Когато някоя от страните предостави на Комитета информация, която се счита за поверителна съгласно нейните законови и подзаконови нормативни актове, другата страна третира информацията като поверителна, освен ако предоставящата информацията страна се съгласи за обратното.

ЧЛЕН 4.13

Влизане в сила

1. Настоящото споразумение се одобрява от страните в съответствие с техните действащи вътрешни правни процедури.

2. Настоящото споразумение влиза в сила на първия ден от втория месец след датата, на която страните се уведомяват взаимно, че са приключили своите приложими правни процедури за влизането в сила на настоящото споразумение. Страните могат по взаимно съгласие да определят друга дата.
3. Уведомленията се изпращат на генералния секретар на- Съвета на Европейския съюз и на Министерството на външните работи на Виетнам.
4. Настоящото споразумение може да бъде временно прилагано, ако двете страни са съгласни за това. В този случай настоящото споразумение се прилага от първия ден на месеца след датата, на която Съюзът и Виетнам са се уведомили взаимно за изпълнението на техните приложими правни процедури за временното прилагане на настоящото споразумение. Страните могат по взаимно съгласие да определят друга дата.
5. В случай че конкретни разпоредби на настоящото споразумение не могат да бъдат временно прилагани, страната, която не може да се ангажира с това временно прилагане, уведомява другата страна за разпоредбите, които не могат да бъдат временно прилагани. Независимо от разпоредбите на параграф 4, при условие че другата страна е изпълнила приложимите правни процедури за временното прилагане и не възрази срещу временното прилагане в срок от 10 дни от уведомлението, че някои разпоредби не могат да бъдат временно прилагани, разпоредбите на настоящото споразумение, за които не е било направено уведомление, започват да се прилагат временно на първия ден от месеца след уведомлението.
6. Всяка от страните може да прекрати временното прилагане, като уведоми писмено другата страна за това. Това прекратяване поражда действие на първия ден от втория месец след датата на уведомлението.

7. В случаите, в които настоящото споразумение или конкретни разпоредби от него се прилагат временно, под израза „влизане в сила на настоящото споразумение“ се разбира датата на временното прилагане. Комитетът и други органи, създадени по силата на настоящото споразумение, могат да упражняват своите функции при временното прилагане на настоящото споразумение. Действието на всяко решение, прието при упражняването на тези функции, ще се прекрати само ако временното прилагане на настоящото споразумение се прекрати и то не влезе в сила.

ЧЛЕН 4.14

Срок на действие

1. Настоящото споразумение е с неопределен срок на действие.
2. Съюзът или Виетнам може да уведоми писмено другата страна за намерението си да прекрати настоящото споразумение. Прекратяването влиза в сила в края на шестия месец след датата на уведомлението.

ЧЛЕН 4.15

Прекратяване на действието

В случай че прилагането на настоящото споразумение бъде прекратено по силата на член 4.10 (Срок на действие), разпоредбите на глава 1 (Цели и общи определения), член 2.1 (Приложно поле), член 2.2 (Инвестиции и регулаторни мерки и цели) и членове 2.5 (Третиране на инвестициите) — 2.9 (Суброгация), както и съответните разпоредби от глава 4 и раздел Б (Разрешаване на спорове между инвеститори и страните) на глава 3 (Разрешаване на спорове между инвеститори и страните) остават в сила за допълнителен период от 15 години, считано от датата на прекратяване на споразумението, по отношение на инвестициите, направени преди датата на прекратяване на прилагането на настоящото споразумение, освен ако страните не се споразумеят за друго. Настоящият член не се прилага, ако се прекрати временното прилагане на настоящото споразумение и то не влезе в сила.

ЧЛЕН 4.16

Изпълнение на задълженията

1. Страните приемат всякакви общи или специални мерки, които се изискват за изпълнението на техните задължения по силата на настоящото споразумение. Те гарантират постигането на целите, определени в настоящото споразумение.

2. Ако някоя от страните счита, че другата страна е извършила съществено нарушение на Споразумението за партньорство и сътрудничество, тя може да предприеме подходящи мерки по отношение на настоящото споразумение в съответствие с член 57 от Споразумението за партньорство и сътрудничество.

ЧЛЕН 4.17

Лица, упражняващи делегирана държавна власт

Освен ако не е предвидено друго в настоящото споразумение, всяка от страните гарантира, че всяко лице, включително държавно предприятие, предприятие, на което са предоставени специални права или привилегии, или определен монопол, на които една от страните е делегирала регулаторно, административно или друго властническо правомощие на което и да било равнище на управление, както е предвидено в нейното вътрешно законодателство, при упражняване на това правомощие действа в съответствие със задълженията на страната, предвидени в настоящото споразумение.

ЧЛЕН 4.18

Липса на непосредствено действие

Никоя от разпоредбите в настоящото споразумение не може да се тълкува като предоставяща права или налагаща задължения на лица, различни от правата и задълженията, възникнали между страните по силата на международното публично право. Във вътрешното законодателство на Виетнам може да е предвидено друго.

ЧЛЕН 4.19

Приложения

Приложенията към настоящото споразумение са неразделна част от него.

ЧЛЕН 4.20

Връзка с други споразумения

1. Освен ако в настоящото споразумение е предвидено друго, настоящото споразумение не заменя, нито прекратява предишни споразумения между Съюза или неговите държави членки и Виетнам.
2. Настоящото споразумение е част от цялостните отношения между Съюза и неговите държави членки, от една страна, и Виетнам, от друга страна, както е предвидено в Споразумението за партньорство и сътрудничество, и представлява част от общата институционална рамка.
3. Разпоредбите на настоящото споразумение не може да се тълкуват като изискване към една от страните да действа по начин, несъвместим с нейните задължения съгласно *Маракешкото споразумение за създаване на Световната търговска организация*, подписано в Маракеш на 15 април 1994 г.

4. При влизането в сила на настоящото споразумение споразуменията между държавите — членки на Съюза, и Виетнам, изброени в приложение 6 (Списък на инвестиционните споразумения), включително произтичащите от тях права и задължения, се прекратяват и престават да се прилагат, като се заменят от настоящото споразумение¹.

5. В случай на временно прилагане в съответствие с член 4.13 (Влизане в сила), параграф 4 прилагането на разпоредбите на споразуменията, изброени в приложение 6 (Списък на инвестиционните споразумения), включително произтичащите от тях права и задължения, се преустановява от датата на временното прилагане². Ако временното прилагане на настоящото споразумение бъде прекратено и то не влезе в сила, преустановяването се спира и изброените в приложение 6 споразумения (Списък на инвестиционните споразумения) започват да се прилагат³.

6. Независимо от разпоредбите на параграфи 4 и 5, иск може да бъде предявен съгласно споразумение от списъка в приложение 6 (Списък на инвестиционните споразумения) и в съответствие с правилата и процедурите, установени във въпросното споразумение, при условие, че:

- а) искът произтича от предполагаемо нарушение на въпросното споразумение, извършено преди датата на преустановяване на прилагането на споразумението в съответствие с параграф 5, или — ако прилагането на споразумението не е преустановено в съответствие с параграф 5 — преди датата на влизане в сила на настоящото споразумение; както и

¹ Страните споделят разбирането, че „клаузите за отпадане“, включени в споразуменията, изброени в приложение 6 (Списък на инвестиционните споразумения), също престават да бъдат в сила.

² Страните споделят разбирането, че „клаузите за отпадане“, включени в споразуменията, изброени в приложение 6 (Списък на инвестиционните споразумения), също престават да бъдат в сила.

³ От съображения за правна сигурност се уточнява, че това изречение не въвежда в сила тези споразумения, които все още не са влезли в сила или са прекратени в съответствие със съдържащите се в тях разпоредби.

- б) не са минали повече от три години от датата на преустановяване на прилагането на споразумението в съответствие с параграф 5 или — ако прилагането на споразумението не е преустановено в съответствие с параграф 5 — от датата на влизане в сила на настоящото споразумение до датата на предявяване на иска.

7. Независимо от разпоредбите на параграфи 4 и 5, ако временното прилагане на настоящото споразумение бъде прекратено и то не влезе в сила, иск може да бъде предявен съгласно настоящото споразумение и в съответствие с правилата и процедурите, установени в настоящото споразумение, при условие че:

- а) искът се предявява във връзка с предполагаемо нарушение на настоящото споразумение, извършено през срока на временното прилагане на настоящото споразумение; както и
- б) не са изминали повече от три години от датата на прекратяване на временното прилагане до датата на предявяване на иска.

8. От съображения за правна сигурност се уточнява, че не може да бъде предявен иск съгласно настоящото споразумение и в съответствие с правилата и процедурите, установени в него, ако искът се предявява във връзка с предполагаемо нарушение на настоящото споразумение, извършено преди датата на влизане в сила на настоящото споразумение, а когато настоящото споразумение се прилага временно — преди датата на временното прилагане.

9. За целите на настоящия член не се прилага определението на понятието „влизане в сила на настоящото споразумение“, съдържащо се в член 4.13 (Влизане в сила), параграф 7.

ЧЛЕН 4.21

Бъдещи присъединявания към Съюза

1. Съюзът уведомява Виетнам относно всяка молба на трета държава за присъединяване към Съюза.
2. В хода на преговорите между Съюза и държавата кандидат, която желае да се присъедини, Съюзът полага усилия да:
 - а) предоставя по искане от Виетнам и, доколкото е възможно, информация по всички въпроси в обхвата на настоящото споразумение; както и
 - б) да вземе под внимание опасенията, изразени от Виетнам.
3. Съюзът уведомява Виетнам за влизането в сила на всеки договор за присъединяване към Съюза.
4. Комитетът разглежда, в достатъчно дълъг срок преди датата на присъединяване на трета държава към Съюза, всяко въздействие, което това присъединяване може да окаже върху настоящото споразумение.

5. Всяка нова държава — членка на Съюза, се присъединява към настоящото споразумение, считано от датата на нейното присъединяване към Съюза, чрез нарочна клауза в акта за присъединяване към Съюза. Ако актът за присъединяване към Съюза не предвижда автоматично присъединяване на държавата — членка на Съюза, към настоящото споразумение, въпросната държава — членка на Съюза, се присъединява към настоящото споразумение чрез депозиране на акт за присъединяване към настоящото споразумение при Генералния секретар на Съвета на Съюза и до Министерството на външните работи на Виетнам, или съответните техни приемници. Страните могат по решение на Комитета да въведат необходимите корекции или преходни договорености.

ЧЛЕН 4.22

Териториално приложение

Настоящото споразумение се прилага:

- а) по отношение на ЕС като страна по споразумението — на териториите, на които се прилагат *Договорът за Европейския съюз* и *Договорът за функционирането на Европейския съюз*, и съгласно условията, предвидени в тези договори и
- б) по отношение на Виетнам — на неговата територия.

Позоваванията на „територия“ в настоящото споразумение се разбират в този смисъл, освен ако изрично не е предвидено друго.

ЧЛЕН 4.23

Автентични текстове

Настоящото споразумение е съставено в два еднообразни екземпляра на английски, български, гръцки, датски, естонски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, хърватски, чешки, шведски и виетнамски език, като всички текстове са еднакво автентични.